

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.410.1.1.2025

Pan
Krzysztof Jan Klęczar
Wojewoda Małopolski
Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie
ul. Basztowa 22
31-156 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/001 Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 85/12 – województwo
małopolskie

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie, ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków (MUW)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Jan Klęczar, Wojewoda Małopolski, od 14 grudnia 2023 r.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021-2023 okres kontroli obejmuje również te lata.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Andrzej Salwiński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/161/2024 z 16 grudnia 2024 r. i nr LKR/5/2025 z 9 stycznia 2025 r. 2. Aleksander Podsiadło, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/162/2024 z 16 grudnia 2024 r. 3. Justyna Halberda-Wilk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/163/2024 z 16 grudnia 2024 r. 4. Dominika Stępień, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/164/2024 z 16 grudnia 2024 r. 5. Paweł Potoczek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/165/2024 z 16 grudnia 2024 r. 6. Małgorzata Potok, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/3/2025 z 3 stycznia 2025 r. 7. Paweł Wójcik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/26/2025 z 29 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 1-16)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2024 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/12 – województwo małopolskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy *o finansach publicznych*², w tym nadzór nad:
 - a) wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
 - b) wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/12 – województwo małopolskie.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zakres kontroli Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu dochodów budżetowych,
- analizy porównawczej zrealizowanych dochodów budżetowych z planem i wykonaniem roku ubiegłego,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- badania prawidłowości zmian budżetu dokonanych w części 85/12 – województwo małopolskie w trakcie roku budżetowego, w tym zmian wynikających z podziału rezerw celowych oraz prawidłowości dokonanych blokad,
- badania przestrzegania ustalonych dla części 85/12 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- badania wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków bieżących i inwestycyjnych dysponenta trzeciego stopnia,
- szczegółowej analizy wydatków ponoszonych na działania promocyjne i reklamowe oraz usługi doradcze i eksperckie,
- badania prawidłowości udzielania i realizacji wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzania wybranych sprawozdań i stosowanych procedur kontroli zarządczej w tym zakresie,

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), dalej: *ufp*.

- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/12.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.*

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/12 – województwo małopolskie wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2024 r. Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie³ i wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące wypłaty bonu energetycznego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słomnikach⁴ oraz przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisiej Górze⁵.

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 85/12 – województwo małopolskie, w tym wydatków budżetu środków europejskich oraz wykonanie planu finansowego przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że w 2024 r. dochody budżetu państwa w części 85/12 zostały zrealizowane w wysokości 335 887,5 tys. zł na poziomie 119,1% planu (281 922 tys. zł) i były wyższe o 9,6% w stosunku do roku poprzedniego (306 589,3 tys. zł). Wydatki budżetu państwa w 2024 r. zostały zrealizowane na poziomie 98% planu po zmianach, a wydatki ze z budżetu środków europejskiej na poziomie 71,9% planu po zmianach. Wydatki budżetu państwa w części 85/12 wyniosły 3 956 766,2 tys. zł i były o 81 253,1 tys. zł niższe od planu po zmianach, a w stosunku do roku poprzedniego były wyższe o 733 329,5 tys. zł (o 22,7%). W wyniku kontroli 298 816 tys. zł wydatków zrealizowanych w części 85/12 (7,5% wydatków ogółem budżetu państwa i z budżetu środków europejskich)⁷ stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w *ufp*. Skontrolowane środki przeniesione z rezerw celowych budżetu państwa (113 771 tys. zł) zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a objęte kontrolą dotacje z budżetu państwa (276 031,8 tys. zł) wydatkowano na zaplanowane zadania. Udzielone dotacje rozliczono rzetelnie i terminowo, przy czym w przypadku środków na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego stwierdzono przypadki, w których złożone przez gminy rozliczenia tych dotacji, podpisane zostały przez pracowników gminnych ośrodków pomocy społecznej, tj. osoby do tego nieuprawnione. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności wynikające z przepisów prawa oraz określone w układzie zadaniowym wydatków. Szczegółowe badanie przeniesionych i wykorzystanych środków z rezerwy ogólnej w łącznej wysokości 6 499,5 tys. zł⁸ wykazało, że zmiany w budżecie Wojewody zostały dokonane

³ Wystąpienie pokontrolne nr LKR.410.1.2.2025.

⁴ Wystąpienie pokontrolne nr LKR.410.1.3.2025.

⁵ Wystąpienie pokontrolne nr LKR.410.1.4.2025.

⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁷ Kontrolą objęto dotacje z budżetu państwa w łącznej wysokości 276 031,8 tys. zł oraz wydatki dysponenta trzeciego stopnia w kwocie 22 784,2 tys. zł, w tym 181,6 tys. zł ze środków z budżetu Unii Europejskiej.

⁸ Środki przeznaczone na realizację 14 zadań.

na podstawie stosownych decyzji Ministra Finansów, wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe, a środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. W 2024 r. dysponent trzeciego stopnia wykonał wydatki budżetu państwa na poziomie 99% planu po zmianach. Skontrolowane wydatki MUW w wysokości 22 784,2 tys. zł (tj. 8,8% wydatków dysponenta trzeciego stopnia w 2024 r. oraz 32,2% w 2024 r. wydatków pozapłacowych) zostały zrealizowane prawidłowo. Wydatków tych dokonywano zgodnie z planem finansowym jednostki oraz z obowiązującymi przepisami. Kontrola trzech zamówień publicznych udzielonych w trybie podstawowym oraz z wolnej ręki wykazała, że zostały one przeprowadzone zgodnie z ogólnymi procedurami określonymi w ustawie z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁹, z wyjątkiem stwierdzonych nieprawidłowości o charakterze formalnym. Dotyczyły one nieterminowego zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP) ogłoszenia o wyniku postępowania, nieudostępnienie Specyfikacji Warunków Zamówienia wraz z załącznikami na stronie postępowania od dnia opublikowania ogłoszenia o zamówieniu w BZP oraz zamieszczenia w ogłoszeniu o wyniku postępowania błędnych danych. Kontrola dwóch zamówień udzielonych bez stosowania *pzp* wykazała, że postępowania przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi.

Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli w obszarze wydatków, poza wskazanymi powyżej, dotyczyły wydania dwóch decyzji dotyczących zablokowania tych samych planowanych wydatków w wysokości 39,2 tys. zł. Ze względu na incydentalny charakter i skalę stwierdzonych nieprawidłowości, nie miały one wpływu na sformułowaną ocenę prawidłowości realizacji wydatków budżetu państwa.

Wojewoda Małopolski rzetelnie i zgodnie z postanowieniami art. 175 ust. 1 i 2 *ufp* sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 85/12.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie łączne sprawozdania za 2024 r. sporządzone przez dysponenta części 85/12 oraz sprawozdania jednostkowe MUW, z wyjątkiem sprawozdania Rb-Z, w którym zawyżono zobowiązania wymagalne o kwotę 5,6 tys. zł, stanowiącą wartość odsetek zasądzonych wyrokami sądowymi. Sprawozdania łączne dysponenta części 85/12 zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów oraz sprawozdań własnych, a sprawozdania jednostkowe MUW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej tej jednostki. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym w zakresie budżetu środków europejskich oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: *sprawozdawczości budżetowej*¹⁰, *sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych*¹¹, a także *sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym*¹².

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej: *pzp*.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.), dalej: *rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej*.

¹¹ Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 652), dalej: *rozporządzenie w sprawie sprawozdań w zakresie operacji finansowych*.

¹² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1731), dalej: *rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym*.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe – analiza porównawcza

Opis stanu
faktycznego

Dysponent części budżetowej zrealizował w 2024 r. dochody w części 85/12 w wysokości 335 887,5 tys. zł, co stanowiło 119,1% zaplanowanej kwoty (281 922 tys. zł) i 109,6% dochodów wykonanych w 2023 r. (306 589,3 tys. zł). Największe dochody wykonano: w dziale 700 *Gospodarka mieszkaniowa* w kwocie 220 605,2 tys. zł (65,7%), w dziale 855 *Rodzina* – 37 950,9 tys. zł (11,3%), w dziale 750 *Administracja publiczna* – 34 223,9 tys. zł (10,2%), w dziale 010 *Rolnictwo i łowiectwo* – 15 827,2 tys. zł (4,7%), w dziale 851 *Ochrona zdrowia* – 14 679,9 tys. zł (4,4%). Głównymi źródłami uzyskanych dochodów były wpływy z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa (181 878 tys. zł), wpłaty należności od dłużników alimentacyjnych (29 580,9 tys. zł), opłat paszportowych (21 838,8 tys. zł), odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (16 698 tys. zł), nadzoru weterynaryjnego (13 167,6 tys. zł) oraz z tytułu opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (10 256 tys. zł).

(akta kontroli str. 1024-1035)

Różnica pomiędzy planowanymi a zrealizowanymi w 2024 r. przez dysponenta części dochodami wyniosła 53 965,5 tys. zł i była przede wszystkim wynikiem realizacji wyższych niż planowano dochodów w dziale 700 *Gospodarka mieszkaniowa* (21 551,2 tys. zł), głównie z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, a także w dziale 855 *Rodzina* (12 828,9 tys. zł) z tytułu wpłat należności od dłużników alimentacyjnych oraz zwrotów dotacji celowych za lata ubiegłe, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości wraz z odsetkami¹⁴.

Dochody zrealizowane przez dysponenta części w 2024 r. były o 29 298,2 tys. zł wyższe niż w 2023 r. Wynikało to przede wszystkim z wyższych dochodów z tytułu z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (o 12 156,2 tys. zł), opłat za użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa (o 5 733,6 tys. zł), opłat paszportowych (o 1 731,4 tys. zł), z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego (o 1 668,2 tys. zł) oraz wpływów z tytułu opłat wnoszonych za wpis do Centralnego Rejestru Osób Upoważnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego¹⁵ (1654,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 1024-1035, 1722-1723)

W 2024 r. dysponent trzeciego stopnia zrealizował dochody w wysokości 36 473,2 tys. zł, co stanowiło 137,6% planu (26 512 tys. zł) i 126,3 % wykonania dochodów w roku ubiegłym (28 873,7 tys. zł). Największy udział

¹³ Oceny częstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁴ Przede wszystkim z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz zasiłku dla opiekunów oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych.

¹⁵ Z dniem 26 marca 2024 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o *niektórych zawodach medycznych* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1972), zgodnie z którym do wykonania zawodów medycznych wskazanych w ustawie, uprawnione są osoby m.in. posiadające wpis do Rejestru Osób Upoważnionych do Wykonywania Zawodu Medycznego. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy złożenie wniosku o wpis do rejestru podlega opłacie w wysokości 100 zł.

w zrealizowanych dochodach MUW stanowiły dochody z tytułu opłat paszportowych (21 838,8 tys. zł), wydania zezwolenia na pracę cudzoziemców (4 630,6 tys. zł) oraz wydania karty pobytu dla cudzoziemca (4 076 tys. zł).

Wyższa niż planowana realizacja dochodów w 2024 r. dotyczyła przede wszystkim większych dochodów z tytułu opłat paszportowych (o 1 731,4 tys. zł) oraz wydania zezwolenia na pracę cudzoziemców (o 1 135,7 tys. zł), co wynikało głównie ze wzrostu liczby cudzoziemców przyjeżdżających do pracy oraz zmianami na rynku pracy, które mogły wpłynąć na większe zapotrzebowanie cudzoziemców do pracy w sektorach związanych z opieką zdrowotną, produkcją czy innymi usługami.

(akta kontroli str. 1036-1040, 1722-1723)

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. należności pozostałe do zapłaty w części 85/12 wyniosły 1 123 457,2 tys. zł i były o 47 686,2 tys. zł wyższe niż w roku poprzednim (1 075 771 tys. zł).

Zaległości wyniosły 1 106 216,7 tys. zł i stanowiły 98,5% należności pozostałych do zapłaty na koniec 2024 r. Największe zaległości wystąpiły w działach 855 *Rodzina* (1 010 865,9 tys. zł) oraz dziale 700 *Gospodarka mieszkaniowa* (72 195,5 tys. zł).

W porównaniu do stanu na koniec roku poprzedniego zaległości były wyższe o 49 440,1 tys. zł (4,7%). Największe zaległości dotyczyły należności:

- od dłużników alimentacyjnych, które wyniosły 1 010 149,4 tys. zł i były o 64 686,7 tys. zł (6,8%) większe w stosunku do roku poprzedniego, co wynikało z bezskutecznej egzekucji prowadzonej przez komorników sądowych w stosunku do dłużników alimentacyjnych w związku z brakiem: zatrudnienia, możliwości ustalenia miejsca zamieszkania dłużników alimentacyjnych, majątku umożliwiającego skuteczną egzekucję, dochodów lub niskimi dochodami dłużników alimentacyjnych;
- wynikających z zadań zleconych z zakresu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, które wyniosły 72 195,5 tys. zł i były o 16 077,4 tys. zł, (28,5%) większe niż w roku poprzednim. Wiązało się to przede wszystkim ze wzrostem zaległości z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa w związku z niewielkim stopniem zaspokojenia roszczeń od podmiotów będących w złej sytuacji finansowej oraz aktualizacją opłat rocznych.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. należności pozostałe do zapłaty jednostek budżetowych w części 85/12 (z wyłączeniem MUW w zakresie dotacji) wyniosły 24 342,6 tys. zł, w tym 11 699,4 tys. zł stanowiły zaległości, których stan w porównaniu do roku poprzedniego spadł o 30 438,7 tys. zł, tj. o 72,2%. Największy udział stanowiły zaległości 19 powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych (52,3%), MUW – dysponenta trzeciego stopnia (28,1%) oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii – dysponenta drugiego stopnia (5,5%). Największy spadek zaległości w stosunku do roku poprzedniego, o 23 457,2 tys. zł, odnotowano w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska¹⁶ w związku z wyksięgowaniem należności z ewidencji księgowej

¹⁶ Powodem było zmniejszenie należności pozostałych do zapłaty i zaległości netto w § 0520 *Wpływy z handlu uprawnieniami do emisji* z 18 008,1 tys. zł do 98,8 tys. zł oraz w § 0910 *Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat* z 5 816,8 tys. zł do 69,7 tys. zł, wskutek wyksięgowania w 2024 r. należności oraz odsetek z tytułu administracyjnej kary pieniężnej wymierzonej spółce w wysokości 18 092,8 tys. zł za niedokonanie w terminie rozliczenia wielkości emisji za lata 2018-2019. Na dzień 31 grudnia 2024 r. decyzja wymierzająca ww. karę była nieostateczna, bowiem zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 29 lutego 2024 r., odwołanie spółki z 5 maja 2021 r. zostało wniesione w ustawowym terminie (nie doszło do uchybienia terminu do wniesienia odwołania).

oraz w dwóch powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych (Tarnów i Nowy Sącz) łącznie o 4 950,5 tys. zł¹⁷.

(akta kontroli str. 1026-1031, 1041-1043, 1722-1723)

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. należności pozostałe do zapłaty kontrolowanego dysponenta trzeciego stopnia wyniosły 14 597,4 tys. zł i były o 1 184,4 tys. zł (o 7,5%) niższe niż w roku poprzednim (15 781,9 tys. zł). Niższy poziom należności pozostałych do zapłaty wynikał przede wszystkim ze spłaty należności powstałej w 2023 r. (opłaty za usunięcie drzew i krzewów), a spłaconej przez zobowiązanego w 2024 r. (1 019,6 tys. zł).

Zaległości w zakresie dysponenta środków budżetowych trzeciego stopnia na koniec 2024 r. wyniosły 3 282,1 tys. zł i były niższe o 1 930,8 tys. zł (o 37%) w porównaniu do roku poprzedniego, co wynikało głównie z uregulowania opłaty za usunięcie drzew.

(akta kontroli str. 1036-1038, 1044-1045, 1722-1723)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Plan wydatków budżetu państwa w części 85/12 w ustawie budżetowej na rok 2024¹⁸ ustalono w kwocie 2 931 251 tys. zł, tj. na poziomie 112,4% planowanych wydatków w ustawie na rok poprzedni (2 608 306 tys. zł). Wyższy w porównaniu z poprzednim rokiem poziom planowanych wydatków (o 322 945 tys. zł) wynikał przede wszystkim z większego planu wydatków na dotacje celowe na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego (o 139 980 tys. zł)¹⁹, a także z większego planu wydatków na wynagrodzenia i pochodne (o 111 670 tys. zł). Zaplanowane na 2024 r. wydatki w części 85/12 zwiększono w trakcie roku budżetowego per saldo o 1 106 768,3 tys. zł (37,8%). Plan wydatków w budżecie Wojewody Małopolskiego zwiększono o: 1 101 417,5 tys. zł środkami przeniesionymi z 43 pozycji rezerw celowych budżetu państwa (część 83), 6 499,5 tys. zł środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa (część 81) i o 12,5 tys. zł środkami przeniesionymi z części 42 – sprawy wewnętrzne dla Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej na dostosowanie planu wydatków do aktualnych potrzeb. Ponadto, na podstawie art. 40 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o *obronie Ojczyzny*²⁰, plan wydatków w części 85/12 zmniejszono o 1 161,2 tys. zł²¹. W wyniku tych zmian plan wydatków budżetu państwa w części 85/12 na 2024 r. ustalono ostatecznie w wysokości 4 038 019,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 1277-1278, 1458, 1661-1664, 1724-1729)

¹⁷ W wyniku dokonania odpisów należności nieściągalnych, z tytułu naliczonych opłat za czynności kontrolne, przeprowadzone badania laboratoryjne środków zastępczych tzw. dopalaczy oraz kar pieniężnych za wprowadzanie ich do obrotu na terenie RP.

¹⁸ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 122, ze zm.).

¹⁹ W tym przede wszystkim w rozdziale 75411 *Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej* § 2110 na funkcjonowanie powiatowych komend PSP (o 51 575 tys. zł), w rozdziale 85157 *Staż i specjalizacje medyczne* § 2210 na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów (o 18 344 tys. zł) oraz w rozdziale 60003 *Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe* § 2210 na finansowanie ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób, wykonywanych przez uprawnionych przewoźników autobusowych.

²⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 248, ze zm.

²¹ Środki przeniesione do części 29 *Obrona Narodowa*.

Wojewoda nie otrzymał od Prezesa Rady Ministrów wiążących poleceń dotyczących wpłat na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 na podstawie art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o *zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanymi nimi sytuacjach kryzysowych oraz niektórych ustaw*²² czy na Fundusz Pomocy na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o *pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*²³.

(akta kontroli str. 310-313)

Plan wydatków kontrolowanego dysponenta trzeciego stopnia ustalono w wysokości 233 103 tys. zł, a w trakcie roku budżetowego zwiększono per saldo o 26 123 tys. zł (11,2%), z tego 12 669,2 tys. zł środkami przeniesionymi z 12 pozycji rezerw celowych budżetu państwa (część 83), 821,2 tys. zł środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa, a 12 632,6 tys. zł środkami przeniesionymi przez dysponenta części 85/12 z innych podziałek klasyfikacji budżetowej. W wyniku dokonania tych zmian planowane wydatki MUW na poziomie dysponenta trzeciego stopnia na 2024 r. ustalono w wysokości 259 226 tys. zł.

(akta kontroli str. 867-868)

W 2024 r. plan wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego został zwiększony środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej per saldo o 6 499,5 tys. zł²⁴ z przeznaczeniem na realizację 14 zadań. Prezes Rady Ministrów nie występował w 2024 r. na podstawie § 1a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w *sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa*²⁵ do Wojewody Małopolskiego o złożenie wniosku o środki z rezerwy ogólnej.

Szczegółowym badaniem w zakresie przeniesienia i wykorzystania środków z rezerwy ogólnej objęto całość środków. Zwiększenia zostały dokonane na podstawie stosownych decyzji Ministra Finansów, wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe. Na dofinansowanie 14 zadań z rezerwy ogólnej w 2024 r. wydatkowano łącznie 4 312,6 tys. zł (66,4% przyznanej kwoty²⁶). Wszystkie zadania, na które otrzymano dofinansowanie ze środków rezerwy ogólnej, dotyczyły wydatków niemożliwych do przewidzenia przez Wojewodę na etapie planowania na dany rok budżetowy, czy też na etapie prac komisji sejmowych przed uchwaleniem ustawy budżetowej. Środki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem określonym w decyzjach Ministra Finansów, tj. na sfinansowanie kosztów utworzenia nowej jednostki samorządu terytorialnego (1 248 tys. zł), odtworzenie sprzętu strażackiego oraz potencjału ratowniczego przez dwie OSP oraz KW PSP (1 237,3 tys. zł), dofinansowanie przebudowy szpitalnego oddziału dziecięcego przez jedną jst (1 037,4 tys. zł), dofinansowanie zakupu wyposażenia związanego z przeciwdziałaniem i usuwaniem skutków klęsk żywiołowych przez pięć jednostek administracji zespolonej Wojewody oraz MUW (346,3 tys. zł), dofinansowanie zakupu autobusu szkolnego dla jednej jst (245,4 tys. zł) oraz dofinansowanie

²² Dz. U. poz. 568, ze zm.

²³ Dz. U. z 2025 r. poz. 337, ze zm.

²⁴ Na podstawie 14 decyzji Ministra Finansów zwiększono początkowo plan wydatków w części 85/12 o środki pochodzące z rezerwy ogólnej w wysokości 6 500,6 tys. zł. W trakcie roku Minister Finansów wydał jedną decyzję o zmniejszeniu planu wydatków w części 85/12 w zakresie środków pochodzących z rezerwy ogólnej, tj. o kwotę 1,2 tys. zł. Ostatecznie budżet Wojewody Małopolskiego został zwiększony środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej o kwotę per saldo 6 499,5 tys. zł.

²⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 473.

²⁶ Środki przyznane z uwzględnieniem korekt decyzji MF – 6 499,5 tys. zł.

doposażenia magazynów przeciwpowodziowych przez jedną jst oraz MUW (198,2 tys. zł).

Do końca 2024 r. w całości wydatkowano środki na realizację czterech zadań, a w przypadku 10 zadań w części. Niewykorzystana kwota w łącznej wysokości 2 186,8 tys. zł nie została wydatkowana m.in. ze względu na rezygnację z realizacji części zadań z powodu braku możliwości wydatkowania środków do końca 2024 r., z uwagi na oszczędności powstałe w wyniku realizacji zadania, zakupu asortymentu z innego źródła finansowego, przy czym w dwóch zadaniach środki w wysokości 62,6 tys. zł zostały zablokowane 30 grudnia 2024 r., a w jednym zadaniu Minister Finansów dokonał 31 grudnia 2024 r. korekty decyzji.

(akta kontroli str. 1459-1496, 1724-1729)

Kontrolą prawidłowości przeniesienia środków z rezerw celowych budżetu państwa i poziomu ich wykorzystania objęto środki przeniesione z ośmiu pozycji rezerw celowych w łącznej wysokości per saldo 113 771 tys. zł²⁷, co stanowiło 10,3% środków z rezerw celowych, które w 2024 r. zwiększyły wydatki w części 85/12, z tego:

- 83 956,1 tys. zł z poz. 10 *Środki na realizację umów zawartych przez Ministra Klimatu i Środowiska w związku z poleceniem Prezesa Rady Ministrów na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego*,
- 14 273,8 tys. zł z poz. 45 *Środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego* na dofinansowanie zadania pn. „Budowa obwodnic Podłęża i Niepołomic w nowym przebiegu drogi wojewódzkiej nr 964 stanowiących połączenia Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej z siecią dróg międzynarodowych – Etap 2 Budowa obwodnicy Niepołomic”,
- 9 685,1 tys. zł z poz. 16 *Zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa* na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”,
- 3 474,4 tys. zł z poz. 79 *Rezerwa na przeciwdziałanie klęskom żywiołowym i usuwanie ich skutków* na usuwanie skutków powodzi na terenie jednostek samorządu terytorialnego dotkniętych powodzią we wrześniu 2024 r.,
- 1 851,8 tys. zł z poz. 77 *Rezerwa na przeciwdziałanie klęskom żywiołowym usuwanie ich skutków* na odbudowę stanu i doposażenia Magazynu Przeciwpowodziowego dla Małopolski,
- 398,5 tys. zł z poz. 59 *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej* na dofinansowanie dwóch zadań, realizowanych przez MUW pn. „Termomodernizacja stropu nad ostatnią kondygnacją w budynku biurowym Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie przy ul. Basztowej 22” oraz pn. „Instalacja fotowoltaiczna w budynku Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, zlokalizowanego przy ul. Worcella 7 w Krakowie”,
- 130 tys. zł z poz. 22 *Budowa, modernizacja i wyposażenie przejść granicznych* na sfinansowanie zakupu 9 szt. kojców dla psów na potrzeby lotniczego przejścia granicznego Kraków-Balice,
- 1,2 tys. zł z poz. 8 *Rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych*

²⁷ Z tego 111 389 5 tys. zł w zakresie dysponenta głównego (10,1% środków z rezerw celowych, które w 2024 r. zwiększyły wydatki w części 85/12) oraz 2 381,5 tys. zł w zakresie kontrolowanego dysponenta trzeciego stopnia (18,8% środków z rezerw celowych, które w 2024 r. zwiększyły wydatki MUW dysponenta trzeciego stopnia).

środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym Unii Europejskiej na uzupełnienie wynagrodzenia pracownika MUW w związku z realizacją projektu „Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027.

Zwiększenia planu wydatków dysponenta części zostały dokonane po otrzymaniu i na podstawie stosownych decyzji Ministra Finansów, były celowe i wynikały z faktycznych potrzeb jednostek, które były zobowiązane do realizacji określonych zadań. Przyznane środki wykorzystano w wysokości 93 556,5 tys. zł, tj. na poziomie 82,2%²⁸. Przyczynami niepełnego wykorzystania środków otrzymanych na:

- finansowanie wypłat bonu energetycznego (18 960,3 tys. zł) były przede wszystkim większa liczba decyzji odmownych i wypłata dodatków energetycznych w niepełnej wysokości w stosunku do pierwotnych planów jednostek samorządu terytorialnego,
- usuwanie skutków powodzi na terenie jednostek samorządu terytorialnego dotkniętych powodzią we wrześniu 2024 r. (736 tys. zł) były przede wszystkim niższe od pierwotnych kalkulacji koszty związane z realizacją zadań dotyczących przeciwdziałania klęskom żywiołowym,
- realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” (515,9 tys. zł) były rotacje pracowników oraz nieobecności spowodowane urlopem rodzicielskim, macierzyńskim i chorobowym.

(akta kontroli str. 668-674, 1284-1287, 1448-1457, 1497-1536, 1724-1729)

W okresie od 25 lipca do 31 grudnia 2024 r. Wojewoda Małopolski na podstawie 128 decyzji w systemie TREZOR dokonał blokad wydatków w części 85/12 budżetu państwa w łącznej wysokości 33 953,2 tys. zł²⁹, z czego najwięcej tj. 29 175,1 tys. zł (85,9%), stanowiły wydatki zaplanowane na dotacje celowe dla jst (łącznie z dotacjami celowymi na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji realizowanych przez jst). W odniesieniu do planu wydatków (po zmianach) wartość dokonanych blokad stanowiła 0,8%.

(akta kontroli str. 828-833, 1058-1066, 1724-1729)

W wyniku badania wybranych czterech blokad na łączną kwotę 7 441,2 tys. zł³⁰ (21,9% całości zablokowanych środków) ustalono, co następuje:

- podstawą prawną blokad były przepisy art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 *ufp*;
- przyczynami wystąpienia przez dysponenta o dokonanie przedmiotowych blokad był nadmiar środków. Zadania, w ramach których dokonano przedmiotowych blokad, zostały zrealizowane w pełnym zakresie rzeczowym;

²⁸ Z uwzględnieniem korekt i zmniejszeń.

²⁹ W tym na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 *ufp* (nadmiar posiadanych środków) – w wysokości 30 474,1 tys. zł (89,8% wartości blokad), na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 *ufp* (opóźnienia w realizacji zadań) – w wysokości 1 997,8 tys. zł (5,9% wartości blokad), na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 *ufp* (nadmiar posiadanych środków i opóźnienia w realizacji zadań) – w wysokości 932,7 tys. zł (2,7% wartości blokad), art. 177 ust. 1 pkt 1 i 3 *ufp* (niegospodarności w określonych jednostkach i nadmiar posiadanych środków) – w wysokości 397,4 tys. zł (1,2% wartości blokad), art. 177 ust. 1 pkt 1 i 2 *ufp* (niegospodarności w określonych jednostkach i opóźnienia w realizacji zadań) – w wysokości 151,3 tys. zł (0,4% wartości blokad).

³⁰ Decyzje znak: 85/12.4143.12.111.2024.BD z 27 grudnia 2024 r. na kwotę 1 612,6 tys. zł, decyzja znak: 85/12.4143.12.75.2024.BD z 18 grudnia 2024 r. na kwotę 1 857,2 tys. zł, decyzja znak: 85/12.4143.12.100.2024.BD z 24 grudnia 2024 r. na kwotę 2 087,8 tys. zł, decyzja znak: 85/12.4143.12.119.2024.BD z 30 grudnia 2024 r. na kwotę 1 883,7 tys. zł.

- wydziały merytoryczne MUW, realizujące zadania objęte blokadami, tj. Wydział Polityki Społecznej (trzy blokady) i Wydział Skarbu Państwa i Nieruchomości (dalej: WS MUW) (jedna blokada), na bieżąco monitorowały poziom realizacji zadań, w szczególności z użyciem aplikacji CAS³¹. Działania te były podejmowane z inicjatywy własnej Wydziałów w ramach prowadzonego nadzoru oraz w przypadku dwóch blokad na wniosek Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Prowadzono również roczne analizy rozliczenia zadań w zakresie rzeczowym i finansowym;
- jedna z badanych decyzji dotyczyła niewykorzystania środków przyznanych ustawą budżetową, a trzy pozostałe środków niewykorzystanych z rezerw (poz. 8, poz. 10 oraz poz. 34);
- w przypadku jednego z zadań, w ramach którego dokonano jednej z badanych blokad, dysponent wystąpił z wnioskiem do Ministra Finansów o korektę decyzji przyznającej środki z rezerwy. Wniosek został uwzględniony. W przypadku pozostałych dwóch blokad informacje o nadmiarze środków pozyskano w wyniku przeprowadzonych w MUW analiz, po terminie określonym w art. 154 *uffp*, tj. po 15 października 2024 r.;
- nie występowała zwłoka w podjęciu przez Wojewodę Małopolskiego decyzji o blokowaniu wydatków;
- w jednym przypadku WS MUW przekazał do Wydziału Finansów i Budżetu (dalej: WF MUW) dwa wnioski o dokonanie blokady każdorazowo w wysokości 39,2 tys. zł. Na tej podstawie Wojewoda Małopolski wydał dwie decyzje, dokonując tym samym dwukrotnej blokady tych samych środków (zagadnienie szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 834-854, 1058-1059, 1067-1074, 1724-1729)

W 2024 r. dysponent części 85/12 zrealizował wydatki budżetu państwa w wysokości 3 956 766,2 tys. zł, tj. na poziomie 98% planu po zmianach (4 038 019,3 tys. zł) i 122,7% wydatków zrealizowanych w 2023 r. (3 223 436,7 tys. zł). Wydatki w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zostały zrealizowane na poziomie od 88,8% do 100% planu po zmianach. Różnica pomiędzy planowanymi a wykonywanymi wydatkami dysponenta części 85/12 wyniosła 81 253,1 tys. zł i dotyczyła niższej niż planowano realizacji wydatków na wypłatę bonu energetycznego (18 961,3 tys. zł), na zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia społeczne (10 467,2 tys. zł), na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków (9 712,7 tys. zł), na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego (5 629,6 tys. zł), na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego (5 065 tys. zł), na realizację rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027” (3 530,2 tys. zł) oraz na wypłatę świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (1 583,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 1055-1057, 1279-1283, 1743)

W 2024 r. największych wydatków w części 85/12 dokonano w dziale 855 *Rodzina* w wysokości 1 220 162,4 tys. zł (30,8%). Ponadto wydatki przekraczające 100 mln zł zrealizowano w ośmiu innych działach klasyfikacji budżetowej,

³¹ Centralna Aplikacja Statystyczna – oprogramowanie przeznaczone dla jednostek organizacji pomocy społecznej (w tym m.in. ośrodków pomocy społecznej), jednostek samorządu terytorialnego, urzędów wojewódzkich oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Podstawowa funkcja oprogramowania to wspieranie procesu zbierania sprawozdań oraz danych w szczególności w zakresie podobszaru pomocy społecznej.

tj. 852 Pomoc społeczna, 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, 851 Ochrona zdrowia, 801 Oświata i wychowanie, 750 Administracja publiczna, 010 Rolnictwo i łowiectwo, 050 Rybołówstwo i rybactwo oraz 600 Transport i łączność (łącznie 2 487 653,5 tys. zł, tj. 62,9% wydatków w części).

(akta kontroli str. 1055-1057, 1743)

W 2024 r. dysponent trzeciego stopnia zrealizował wydatki w wysokości 257 866,6 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach (259 226 tys. zł) i 114,5% wydatków zrealizowanych w 2023 r. (225 261,9 tys. zł). Wyższa realizacja wydatków niż w roku poprzednim była związana głównie z wyższymi wydatkami na wynagrodzenia w związku ze zwiększeniem funduszu wynagrodzeń pracowników sfery budżetowej.

(akta kontroli str. 1046-1049)

Szczegółową kontrolą objęto dotacje celowe³² o łącznej wartości 276 031,8 tys. zł (8,5% wydatków na dotacje budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 85/12), z tego 101 494,8 tys. zł na dofinansowanie wypłat zasiłków stałych, 101 546,8 tys. zł na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym ramach programu „Za życiem”, 65 011,7 tys. zł na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego oraz 7 978,5 tys. zł na dofinansowanie dwóch zadań³³ realizowanych w zakresie usuwania skutków klęsk żywiołowych (usuwanie ruchów osuwiskowych ziemi). Środki z dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, rzetelnie i terminowo rozliczone, przy czym w przypadku dotacji na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego stwierdzono przypadki, w których złożone przez gminy rozliczenia dotacji dotyczących wypłaty bonu energetycznego, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o *bonie energetycznym*, podpisane zostały przez pracowników gminnych ośrodków pomocy społecznej, tj. osoby do tego nieuprawnione (zagadnienie szerzej opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Nie wystąpiła konieczność wydania przez Wojewodę decyzji określającej kwotę dotacji przypadającą do zwrotu w związku z niedokonaniem należnych zwrotów przez jst.

(akta kontroli str. 1537-1553)

Ministerstwo Klimatu i Środowiska pismem z 8 sierpnia 2024 r. zwróciło się do wojewodów o przekazanie w terminie do 4 września 2024 r. zbiorczego zapotrzebowania na środki konieczne na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego. Na podstawie danych zgłoszonych przez poszczególne gminy, Wojewoda Małopolski wystąpił do Ministerstwa z zapotrzebowaniem dla województwa małopolskiego pismem z 27 sierpnia oraz z 11 września 2024 r. (mailowo 10 września 2024 r.)³⁴. Ministerstwo pismem z 25 września 2024 r.

³² Zagadnienia związane z prawidłowością planowania i ustalania dotacji dla powiatów, prowadzących lub zlecających prowadzenie domów pomocy społecznej, w których przebywali mieszkańcy na tzw. starych zasadach, były przedmiotem kontroli NIK pn. *Finansowanie działalności domów pomocy społecznej* (D/24/514), przeprowadzonej w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie (wystąpienie pokontrolne nr LKR.411.5.3.2024).

³³ Zadanie realizowanego przez Samorząd Województwa polegającym na stabilizacji osuwiska wraz z rozbudową DW nr 966 w m. Zagórzany oraz zadania realizowanego przez gminę Dobczyce „Przeniesienie infrastruktury drogowej w zamian za stabilizację osuwisk nr 154167 i nr 154187 wraz z odbudową drogi gminnej – ul. Jałowcowa w Dobczycach”.

³⁴ Zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy o *bonie energetycznym* gminy składały wnioski o przekazanie dotacji celowej w terminie do 15 sierpnia 2024 r., a do 20 września mogły wносить ich korekty. Pismem z 4 września 2024 r. Ministerstwo Klimatu i Środowiska zmieniło termin przekazania przez wojewodów zbiorczego zapotrzebowania po zgłoszonych korektach z 26 września na 10 września 2024 r.

poinformowało wojewodów o pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję Finansów Publicznych zmiany przeznaczenia środków z rezerwy celowej poz. 10, w związku z czym zwrócono się o składanie do 27 września 2024 r. odpowiednich wniosków w systemie TREZOR o uruchomienie środków na realizację wypłat bonu energetycznego.

W 2024 r. Wojewoda celem sfinansowania wypłat bonu energetycznego otrzymał środki w łącznej wysokości 83 973 tys. zł, w tym 83 956,1 tys. zł pochodzących z poz. 10 rezerw celowych oraz 16,9 tys. zł z poz. 16 rezerw celowych³⁵. Wnioski o wydanie stosownych decyzji budżetowej zostały przekazane przez MUW odpowiednio 26 września 2024 r. oraz 6 grudnia 2024 r. Budżet Wojewody został zwiększony środkami z ww. rezerw celowych w wysokościach zgodnych z wnioskowanymi, na podstawie decyzji budżetowych Ministra Finansów z 11 października 2024 r. oraz z 24 grudnia 2024 r.

MUW przekazał³⁶ gminom dotacje na wypłatę bonu energetycznego w kwocie ogółem 73 066,5 tys. zł, w tym 73 049,6 tys. zł w ramach środków z rezerwy celowej poz. 10 oraz 16,9 tys. zł z rezerwy celowej poz. 16. Kwota nieprzekazanych środków pochodzących z rezerwy celowej poz. 10 w wysokości 10 906,5 tys. zł została zablokowana na podstawie trzech decyzji Wojewody z 21 listopada, 25 listopada oraz 27 grudnia 2024 r. w związku z dokonanymi korektami potrzeb przekazanymi przez gminy. Ponadto gminy dokonały zwrotu niewykorzystanych środków w łącznej wysokości 8 054,8 tys. zł. Realizacja na poziomie 77,4% planowanych wydatków wynikała przede wszystkim ze zmniejszenia planowanych przez poszczególne gminy wydatków w związku z dokonaną weryfikacją złożonych wniosków o bon energetyczny i przyznaniem kwoty w niepełnej wysokości w związku z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” bądź wydaniem decyzji odmownych. Ponadto niektóre gminy zwróciły środki jako niewykorzystane w związku z niezakończeniem przez nie postępowań w 2024 r. z uwagi na brak stosownej informacji z ZUS w zakresie wysokości 13 i 14 emerytury, co wpływało na dochód rodziny, a tym samym na stwierdzenie czy dana rodzina spełnia kryterium dochodowe do przyznania bonu oraz na samą wysokość bonu energetycznego.

Wojewoda wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 ustawy o *bonie energetycznym* i przedłożył 27 lutego 2025 r. ministrowi właściwemu do spraw energii zbiorcze rozliczenie dotacji celowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 wskazanej ustawy.

(akta kontroli str. 1548-1550, 1724-1729)

W 2024 r. wydatki dysponenta części 85/12 na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 4 353,4 tys. zł (98,6% planu po zmianach) i były o 17% wyższe niż w roku poprzednim (3 722 tys. zł). Wydatki MUW w tej grupie wydatków wyniosły 1 102 tys. zł (99% planu po zmianach) i dotyczyły przede wszystkim wypłaty zasądzonych rent (675,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 1053-1054)

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w części 85/12 zaplanowane w kwocie 697 755,1 tys. zł zrealizowano w wysokości 695 058,5 tys. zł, tj. na poziomie

³⁵ Wniosek o środki rezerwy poz. 16 wynikał z omyłkowego zapotrzebowania przez dwie gminy środków na mniejszą liczbę wniosków, które pozostawały do rozpatrzenia, niż w rzeczywistości ich było oraz z błędnego wyliczenia dochodu w zakresie wniosków emerytów wnioskujących o wypłatę bonu energetycznego, a także postępowań odwoławczych (korekta wysokości bonów). Z uwagi, że gminy zgłosiły brak środków po terminie wynikającym z art. 170 ust. 1 *ufp*, umożliwiającym Wojewodzie zmianę planu wydatków, tj. po 15 listopada, podjęto działania celem pozyskania niezbędnych środków na zobowiązania wymagalne (poz. 16 rezerw celowych).

³⁶ Pierwsze środki zostały przekazane przez MUW na rachunki bankowe gmin 16 października 2024 r.

99,6% planu po zmianach, w tym 537 644,8 tys. zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne. W 2024 r. wydatki bieżące jednostek budżetowych były wyższe o 18,6% w porównaniu do wydatków w 2023 r. (586 044,8 tys. zł). Wynikało to przede wszystkim z wyższych wydatków na wynagrodzenia i pochodne (o 89 069 tys. zł) w związku z założonym w projekcie budżetu wzrostem funduszu wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej.

W 2024 r. dysponent trzeciego stopnia wykonał wydatki bieżące jednostek budżetowych w kwocie 249 690,4 tys. zł, tj. na poziomie 99,5% planu po zmianach, w tym 182 061,6 tys. zł (72,9%) stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne.

(akta kontroli str.1442-1446)

W 2024 r. wydatki na wynagrodzenia³⁷ w części 85/12 wyniosły 457 461,4 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach (457 924,9 tys. zł), i były o 20% wyższe niż w 2023 r. (381 147 tys. zł). Wyższa realizacja wydatków na wynagrodzenia była związana przede wszystkim z uwzględnieniem w trakcie prac nad projektem ustawy budżetowej na 2024 r. skutków zwiększeń wynagrodzeń wynikających z rozdysponowania rezerw celowych w roku 2023³⁸, wzrostu o 20% wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (z wyłączeniem osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe) oraz kwot bazowych dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, jak również wzrostu zatrudnienia w poszczególnych statusach zatrudnienia oraz uruchomienia w trakcie roku środków z rezerw celowych budżetu państwa³⁹.

Nie została przekroczona kwota wydatków na wynagrodzenia określona w planie finansowym (po zmianach) dysponenta części 85/12.

(akta kontroli str. 1077-1081, 1442-1446)

W 2024 r. przeciętne zatrudnienie w części 85/12 wyniosło 3 438 osób w przeliczeniu na pełnozatrudnionych i w porównaniu do 2023 r. było większe o 85 osób. Stan zatrudnienia na koniec 2024 r. wyniósł 3 664 osób, tj. o 57 osób więcej niż w roku poprzednim. Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w MUW w rozdziale 75011 *Urzędy wojewódzkie* oraz w rozdziale 85321 *Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności* (o 22 osób w każdym rozdziale), co wynikało z zatrudnienia nowych pracowników w wyniku przeprowadzonych naborów, powrotem pracowników z urlopów bezpłatnych,

³⁷ Według danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków, z wyłączeniem wydatków w § 408 Uposażenia i świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku żołnierzom i funkcjonariuszom zwolnionym ze służby.

³⁸ Przede wszystkim skutków wydanych w 2023 r. decyzji Ministra Finansów m.in. w zakresie regulacji wynagrodzeń pracowników Urzędu Wojewódzkiego, zwiększenia wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników WIIH, KO, WIW, PIW, WUOZ, WIF, WIOŚ, sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

³⁹ Głównie: poz. 44 na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dodatkowych czterech członków korpusu służby cywilnej przewidzianych do zatrudnienia od 1 maja 2024 roku na stanowiskach inspektorskich WITD (966 tys. zł), poz. 74 na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi, dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych (590,3 tys. zł), poz. 49 na sfinansowanie skutków podwyższenia w okresie od 1 października 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wynagrodzeń wizytatorów zatrudnionych w KO (423,5 tys. zł), poz. 44 na sfinansowanie skutków przechodzących decyzji MF/FG2.4143.3.342.2023.MF.5198 z dnia 13/10/2023 (dot. wynagrodzeń i dodatków zadaniowych wraz z pochodnymi) oraz dodatków inspekcyjnych wraz z pochodnymi dla pracowników utworzonego w 2023 r. wydziału do spraw zwalczania przestępczości środowiskowej WIOŚ (406,5 tys. zł), poz. 74 na sfinansowanie w roku 2024 wynagrodzeń pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej pochodzących z Ukrainy w jednostce Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach wzmocnienia Inspekcji Sanitarnej (127,4 tys. zł).

wychowawczych i macierzyńskich oraz zasiłków chorobowych⁴⁰, jak również z realizacji nowego zadania w zakresie ustalania poziomu potrzeby wsparcia osób niepełnosprawnych, które zostało przydzielone Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności⁴¹.

(akta kontroli str. 1077-1081, 1442-1446)

W związku realizacją nowego zadania w zakresie ustalania poziomu potrzeby wsparcia osób niepełnosprawnych, w ramach rozdziału 85321 *Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności* zaplanowano w budżecie Wojewody na 2024 r., ustalonym w ramach ustawy budżetowej, o 1 500 tys. zł wyższe wydatki na wynagrodzenia w stosunku do 2023 r. (ustawy budżetowej po nowelizacji). W trakcie 2023 r., plan wydatków na wynagrodzenia został zwiększony o 296 tys. zł środkami pochodzącymi z rezerwy celowej poz. 56 *Rezerwa na zmiany systemowe i niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania z przeznaczeniem na koszty obsługi zadań wynikających z realizacji ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym*. W 2024 r. plan wydatków na wynagrodzenia w ramach rozdziału 85321 nie był zwiększany środkami z rezerw celowych. Według stanu na koniec 2024 r. wzrost zatrudnienia w rozdziale 85321 *Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności* wyniósł 17 osób⁴².

(akta kontroli str. 1724-1729)

W 2024 r. wynagrodzenia bezosobowe w części 85/12 wydatkowano łącznie 22 739 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach (22 763 tys. zł), w tym 12 269,5 tys. zł (54%) stanowiły wynagrodzenia bezosobowe jednostek Inspekcji Weterynaryjnej, a 9 188,7 tys. zł (40,4%) wynagrodzenia bezosobowe MUW dysponenta trzeciego stopnia. W porównaniu do roku poprzedniego wydatkowana w 2024 r. kwota na wynagrodzenia bezosobowe była wyższa o 7 332,9 tys. zł (o 47,5%), co wynikało przede wszystkim z wyższej realizacji wydatków przez MUW dysponenta trzeciego stopnia.

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe MUW (kontrolowanego dysponenta trzeciego stopnia) w 2024 r. wyniosły 9 188,7 tys. zł (99,8% planu po zmianach) i stanowiły 651,5% wykonania roku poprzedniego (1 410,4 tys. zł). Wyższe w porównaniu do lat wcześniejszych wykonanie wydatków bezosobowych w 2024 r. wynikało przede wszystkim z wyższych wydatków na wynagrodzenia bezosobowe w rozdziale 85321 *Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności* w związku z realizacją nowego zadania w zakresie ustalania poziomu potrzeb wsparcia osób niepełnosprawnych, które zostało przydzielone Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (o 8 013,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 1053-1054, 1442-1446)

W 2024 r. w MUW zawarto 147 umów zlecenia, na okres dłuższy niż 3 miesiące, z czego dziewięć z własnymi pracownikami. Z tego tytułu wydatkowano łącznie 1 427,8 tys. zł, tj. o 561,3 tys. zł więcej niż w roku poprzednim (64,8%), kiedy zawarto 123 umowy zlecenia (w tym jedną z własnym pracownikiem). Szczegółowym badaniem objęto dwie umowy zlecenia zawarte z pracownikami Urzędu oraz dwie umowy zlecenia zawarte z osobami z zewnątrz. W wyniku

⁴⁰ Przy wyliczeniu przeciętnego zatrudnienia nie uwzględnia się osób, które nie otrzymują za dany okres wynagrodzenia od zakładu pracy, np. osób przebywających na urloпах bezpłatnych, wychowawczych i macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych.

⁴¹ 1 stycznia 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429 ze zm.), która wprowadziła nowe rozwiązania w systemie świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów – świadczenie wspierające. Prawo do świadczenia uzależnione zostało od uzyskania przez osobę z niepełnosprawnością decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, którą wydaje wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności.

⁴² Z 27 osób na koniec 2023 r. do 44 osób na koniec 2024 r.

badania stwierdzono m.in., że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym po zmianach. Umowy zawarte z pracownikami Urzędu dotyczyły prac rodzajowo innych lub wykonywanych w innym zakresie niż te, które były wykonywane przez pracowników w ramach stosunku pracy. Efekty zleconych prac były niezbędne, przydatne i wykorzystane przez jednostkę w wypełnianiu jej obowiązków.

(akta kontroli str. 344, 1665-1667)

Wśród zawartych umów zleceń, 40 (w tym osiem zawartych z własnymi pracownikami) stanowiły umowy cywilno-prawne na czynności związane z zadaniami realizowanymi przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, w tym 28 z nich w związku z realizacją nowego zadania związanego z wydawaniem decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia. Umowy cywilno-prawne na realizację czynności związanych z zadaniami Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności dotyczyły przede wszystkim: uczestnictwa w pracach wojewódzkiego zespołu orzekającego (umowy zawierane z orzecznikami Zespołu: lekarzami, psychologami, pracownikami socjalnymi, doradcami zawodowymi, pedagogami), wprowadzania wniosków o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia osób niepełnosprawnych do systemu SI EKSMOON⁴³ oraz opracowania dokumentacji po posiedzeniu składu ustalającego poziom potrzeby wsparcia osoby niepełnosprawnej. Dyrektor Generalna MUW wyjaśniła, że *z uwagi na obłożenie pracowników zadaniami realizowanymi w ramach ich umów o pracę nie było możliwe zlecenie tym pracownikom dodatkowych zadań, nawet za okresowym zwiększeniem im wynagrodzenia. Zadania realizowane w ramach umowy o pracę z pracownikami MUW⁴⁴ określone w zakresach czynności, uprawnień i odpowiedzialności pracowników w pełni angażowały 8 godzinny dzień pracy.*

Ponadto wskazała, że *drugim istotnym argumentem przemawiającym za wykorzystaniem środków bieżących na realizację zadań z zakresu ustalania poziomu potrzeby wsparcia w ramach umów zlecenia był fakt, że w budżecie Wojewody Małopolskiego nie zostały zaplanowane wystarczające środki na wynagrodzenia w Dziale 853 Rozdziale 85321. Limit wydatków w tej klasyfikacji budżetowej nie pozwolił zatrudnić adekwatnej do skali nowego zadania liczby dodatkowych pracowników administracyjnych, a także wygospodarować środków na dodatki dla pracowników, którzy mogliby to zadanie realizować poza godzinami pracy. W związku z tym, konieczne było zawarcie umów zlecenia celem usprawnienia jego realizacji. Dodała również, że trzecim najistotniejszym powodem, który determinował przyjęcie jakiegoś rozwiązania, które zwiększyłoby wykonanie zadania była olbrzymia ilość wniosków, które wpłynęły do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie. Były to wnioski przede wszystkim papierowe. Każdy wniosek liczył około 15 stron. Nowe zadanie polegające na wydawaniu decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia Wojewódzki Zespół realizuje od 1.01.2024 r. W ubiegłym roku do zespołu wpłynęło około 53 000 wniosków, natomiast wydano około 28 000 decyzji⁴⁵. Wydanie takiej ilości decyzji, dodam, że przy zastosowaniu pełnej procedury administracyjnej wydawania decyzji, nie byłoby możliwe bez pozyskania dodatkowych pracowników wykonujących określone fragmenty zadania na podstawie umów zlecenia. Poinformowała, że pomimo zaangażowania osób na umowę zlecenia pozostało z 2024 r.*

⁴³ Elektroniczny Krajowy System Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności.

⁴⁴ Dotyczy pracowników MUW, z którymi zawarto umowy zlecenia, objęte szczegółowym badaniem.

⁴⁵ Zgodnie z danymi, przekazanymi w toku kontroli NIK, w 2024 r. ogółem w Polsce wydano 221,6 tys. decyzji, w tym najwięcej dotyczyło województwa małopolskiego (28,4 tys. decyzji).

niewprowadzonych do systemu eksmoon około 4.600 wniosków i nie wydano około 24.000 decyzji. Te zaległości przeszły na 2025 r.

Podkreśliła jednocześnie, że do WZON w Krakowie wpłynęła największa ilość wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia i wydano największą ilość decyzji spośród wszystkich zespołów wojewódzkich.

Najwyższa Izba Kontroli dostrzega potrzebę systemowego rozwiązania problemu zapewnienia wystarczających środków na prawidłową realizację zadania dotyczącego ustalania poziomu potrzeb wsparcia osób niepełnosprawnych. Konieczność zawierania umów cywilno-prawnych celem prawidłowej realizacji tego zadania, powinna mieć jedynie charakter przejściowy i tymczasowy. Organizacja i poziom zasobów kadrowych urzędów wojewódzkich powinny być dostosowane do skali nałożonych na nich zadań, w tym ich rodzaju oraz poziomu obciążenia nimi.

(akta kontroli str. 1668-1698, 1724-1729, 1736-1738, 1741)

W ustawie budżetowej na 2024 r. plan wydatków majątkowych w części 85/12 ustalono w wysokości 74 016 tys. zł. W trakcie roku budżetowego wprowadzono do planu finansowego nowe zadania inwestycyjne o łącznej wartości 85 865,2 tys. zł. Źródłem ich finansowania były przede wszystkim środki z rezerwy celowych budżetu państwa (77 569,1 tys. zł) oraz z rezerwy ogólnej (3 167,6 tys. zł). W wyniku przeniesień pomiędzy wydatkami majątkowymi i bieżącymi plan wydatków majątkowych na 2024 r. w części 85/12 zwiększono per saldo o 5 128,4 tys. zł. Zmian tych dokonano z zachowaniem wymogów określonych w art. 171 ust. 3 i 4 *ufp*.

(akta kontroli str. 1259-1266)

W 2024 r. wydatki majątkowe budżetu państwa w części 85/12 zrealizowano w wysokości 153 736,1 tys. zł, tj. 96,2% planu po zmianach (159 881,1 tys. zł) oraz 84,9% wydatków majątkowych roku poprzedniego 181 105,2 tys. zł. W ramach wydatków majątkowych 41 559,6 tys. zł (27%) stanowiły wydatki majątkowe jednostek budżetowych, a 112 176,5 tys. zł (73%) dotacje na zadania inwestycyjne. W ramach wydatków majątkowych największe środki przeznaczono na: usuwanie skutków klęsk żywiołowych (20 867,4 tys. zł), budowę Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 2 Komendy Miejskiej PSP w Nowym Sączu wraz z Ośrodkiem Szkoleń Specjalistycznych Grup Ratowniczych Szkoły Aspirantów (15 623 tys. zł), budowę obwodnic Podłęża i Niepołomic w nowym przebiegu drogi wojewódzkiej nr 964 (14 273,8 tys. zł), zadania w ramach *Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego – Etap VI 2021-2025* (9 888,7 tys. zł), zwrot gminom części wydatków poniesionych w 2023 r. w ramach funduszu sołeckiego (8 996,8 tys. zł), budowę strażnicy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wadowicach wraz z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą (7 738,7 tys. zł), rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków we Włosani (4 017,4 tys. zł).

(akta kontroli str. 1189-1204, 1259-1266)

W 10 działach wydatki majątkowe zrealizowano na poziomie od 93,1% do 100% planu po zmianach, natomiast w pozostałych pięciu działach (050 *Rybołówstwo i rybactwo*, 700 *Gospodarka mieszkaniowa*, 851 *Ochrona zdrowia*, 855 *Rodzina* oraz 921 *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego*) od 0% do 78,7%. Brak realizacji wydatków w dziale 050 wynikał z niemożliwości realizacji w 2024 r. zakupu czterech quadów na potrzeby Państwowej Straży Rybackiej. Ze względu na termin rozstrzygnięcia naboru wniosków⁴⁶ o dofinansowanie w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 (tj. 28 grudnia 2024 r.),

⁴⁶ Ogłoszonego 3 czerwca 2024 r.

który uniemożliwił, w ocenie PSR w Krakowie, przeprowadzenie procedury przetargowej wraz z dostawą na planowany zakup sprzętu oraz wykorzystania zabezpieczonych na ten cel środków, podjęto decyzję o nieskładaniu wniosku. Kwota niewykorzystanych środków została w całości zablokowana decyzją Wojewody z 26 lipca 2024 r. Niepełne wykorzystanie w dziale 700 (61,6%) wynikało z niewykorzystania całości środków przeznaczonych na finansowanie *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030*, co było skutkiem przede wszystkim rezygnacji Miasta Limanowa z zakupu nieruchomości z uwagi na niewystarczające środki, w związku z aktualną sytuacją na rynku sprzedaży nieruchomości, oraz rezygnacji Gminy Bukowina Tatrzańska z realizacji zadania *Zakup i montaż kontenera mieszkalnego na Osiedlu Romów w Czarnej Górze* ze względu na niemożliwość zawarcia porozumienia na realizację zadania publicznego z uwagi na zaproponowaną przez gminę zmianę zakresu zadania⁴⁷. Niewykorzystane środki zostały zablokowane na podstawie decyzji Wojewody z 18 listopada 2024 r. oraz 18 grudnia 2024 r. W przypadku działu 851 niepełne wykorzystanie wydatków majątkowych (74,5%) wynikało przede wszystkim z wydłużenia prac budowlanych w zadaniu inwestycyjnym pn. „Przebudowa Oddziału Dziecięcego”, ze względu na ujawnienie niezainwestowanych instalacji elektrycznych i centralnego ogrzewania oraz dokonanych zmian w systemie wentylacji i klimatyzacji oddziału. Z kolei niepełne wykorzystanie środków w dziale 855 (63,5%) dotyczyło przede wszystkim niewykorzystania całości środków przeznaczonych na współfinansowanie wydatków na utworzenie oraz funkcjonowanie nowych miejsc opieki realizowanych w ramach programu wieloletniego *Aktywny Maluch na lata 2022-2029*, w części finansowanej z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Niewykorzystanie tych środków związane było z dokonywanymi zmianami harmonogramów zapotrzebowania na środki finansowe, składanych wniosków o wypłaty na środki w niższej niż pierwotnie planowano wysokości, jak również z rezygnacji i braku zawarcia umów. Kwota środków niewykorzystanych w wysokości 1 337,7 tys. zł została zablokowana na podstawie decyzji Wojewody z 30 grudnia 2024 r. Niepełne wykonanie wydatków majątkowych w dziale 921 na poziomie 78,7% wynikało z przedłużających się prac projektowych oraz postępowania administracyjnego niezbędnego do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę inwestycji, dotyczącej wybudowania w piwnicy pomieszczenia na potrzeby instalacji wężła cieplnego MPEC do budynku przy ul. Kanoniczej 24, realizowanej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie. Po przeprowadzonej inwentaryzacji instalacji c.o. zakres inwestycji okazał się większy niż pierwotnie planowano, w związku z czym podjęto decyzję o etapowaniu inwestycji.

(akta kontroli str. 1189-1204, 1259-1266)

W 2024 r. dokonano blokady wydatków majątkowych w łącznej wysokości 4 377,3 tys. zł. Największe środki zablokowane dotyczyły wydatków przeznaczonych na współfinansowanie Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029 (1 337,7 tys. zł), na dofinansowanie realizacji zadań w zakresie ustalonym w resortowym programie rozwoju nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch – Pierwszy

⁴⁷ Wójt Gminy Bukowina Tatrzańska wystąpił 14 października 2024 r. do MUW o zmianę zakresu przekazanego do podpisu porozumienia na realizację zadania publicznego poprzez zmianę celu dotacji na dofinansowanie dwóch działek na Osiedlu Romskim, ze względu na brak możliwości montażu kontenera mieszkalnego dla potrzebującej rodziny. Z uwagi na obowiązujące terminy i proponowaną zmianę zakresu rzeczowego, wymagającą zmianę decyzji MSWiA MUW odmówił podpisania porozumienia w zaproponowanym przez gminę kształcie (pismo z 6 listopada 2024 r.).

dzienny opiekun w gminie 2024 (546,9 tys. zł)⁴⁸, na realizację zadania *Budowa połączenia DK 87 z DW 969 w Nowym Sączu wraz z budową mostu na Dunajcu* (512 tys. zł)⁴⁹ oraz na realizację zadania *Przebudowa budynku B z przeznaczeniem na archiwum zakładowe* (330,6 tys. zł)⁵⁰.

(akta kontroli str. 1189-1204, 1259-1266)

Wydatki majątkowe MUW zrealizowano w wysokości 7 074,2 tys. zł, tj. 97,3% planu po zmianach (7 271,3 tys. zł). Na zakupy inwestycyjne, obejmujące głównie rozbudowę systemów bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego, zakupy wyposażenia dla lotniczego przejścia granicznego Kraków-Balice, zakupy sprzętu informatycznego, zakupy związane z bieżącymi potrzebami związanymi z funkcjonowaniem MUW oraz zakup stacji uzdatniania wody wraz z dodatkowym wyposażeniem, wydatkowano 4 514,1 tys. zł (25 zadań). Na osiem zadań inwestycyjnych dotyczących termomodernizacji stropu nad ostatnią kondygnacją w budynku przy ul. Basztowej 22 (1 283,8 tys. zł), modernizacji systemu klimatyzacji w pomieszczeniach reprezentacyjnych MUW w Krakowie ul. Basztowa 22 (651,9 tys. zł), modernizacji dźwigu osobowego w budynku Delegatury MUW w Tarnowie przy al. Solidarności 5-9 (361,1 tys. zł), adaptacji budynku na Stawach przy ul. Na Stawach 3 w Krakowie dla potrzeb realizacji zadań Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (168,5 tys. zł), wydatków w ramach projektu *I 3 – Infrastruktura, Innowacje, Informacja – II etap* w ramach Programu Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na lata 2021-2027⁵¹ (30 tys. zł), modernizacji systemu wentylacji i wykonania systemu klimatyzacji w sali reprezentacyjnej w Delegaturze MUW w Tarnowie (25,8 tys. zł), modernizacji dwóch dźwigów osobowych w budynku Delegatury MUW w Tarnowie przy al. Solidarności 5-9 (22 tys. zł), adaptacji i zmiany sposobu użytkowania pomieszczenia technicznego po kotłowni gazowej w budynku MUW w Krakowie na ul. Basztowej 22 (17 tys. zł), wydatkowano łącznie 2 560,1 tys. zł.

W 2024 r. nie zrealizowano pięciu zadań⁵², przy czym w przypadku czterech z nich środki zaplanowane na ich realizację przeniesiono na inne zadania inwestycyjne lub wydatki bieżące (1 115,8 tys. zł), a w przypadku jednego zadania całość środków niewykorzystanych została zablokowana (78 tys. zł).

Rezygnacja z zadania pn. *Zakup sprzętu łączności radiowej* na potrzeby dyspozytorni medycznej wynikała z możliwości złożenia wniosku o realizację projektu pn. *Rozwój infrastruktury łączności i jednostek systemu PRM w województwie małopolskim wraz z modernizacją i doposażeniem Dyspozytorni Medycznej w Krakowie* i możliwości pozyskania środków na realizację z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 (FENIKS)⁵³. Rezygnacja z realizacji zadania pn.

⁴⁸ Zadanie to nie zostało zrealizowane ze względu na rezygnację obu gmin z realizacji zadania w 2024 r.

⁴⁹ Nadmiar środków wynikał z długotrwałych procesów administracyjnych niezbędnych do wydania decyzji ZRID, która konieczna jest do rzeczowego zakończenia zadania.

⁵⁰ Nadmiar środków związany był z oszczędnościami w związku z podpisaniem z wykonawcą umowy oraz opóźnieniem realizacji prac.

⁵¹ Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzgodnieniami i pozwoleniami (ekspertyza konstrukcyjna) za opracowanie dokumentacji techniczno-wykonawczej, dotyczącej wyposażenia budynku archiwum przy ul. Orzeszkowej 7 w Krakowie w system regałów ruchomych wraz z pracami towarzyszącymi.

⁵² Zakup sprzętu łączności radiowej (600 tys. zł), modernizacja dwóch dźwigów osobowych w budynku Delegatury MUW w Tarnowie przy al. Solidarności 5-9 (458 tys. zł), zakup czterech quadów na potrzeby PSR w Krakowie (78 tys. zł), zakup gruntów na rzecz Skarbu Państwa (37,9 tys. zł) zakup sprzętu teleinformatycznego (20 tys. zł).

⁵³ Wniosek o dofinansowanie został złożony 29 listopada 2024 r. Realizacja projektu planowana jest na lata 2025-2026.

Modernizacja dwóch dźwigów osobowych w budynku Delegatury MUW w Tarnowie przy al. Solidarności 5-9 wynikała z wykonanej w ramach zadania dokumentacji techniczno-wykonawczej wraz z kosztorysami i przedmiarami prac dla wymiany dwóch urządzeń dźwigowych w ich istniejących szybach. Na podstawie dokumentacji koszt urządzeń dźwigowych został ustalony w wysokości 346% zaplanowanej kwoty, co nie pozwoliło na realizację zaplanowanego zadania przez MUW, w związku z czym została podjęta decyzja o rezygnacji z zadania i wprowadzeniu nowego zadania, w zakresie którego została uwzględniona modernizacja jednego dźwigu w Delegaturze MUW w Tarnowie. Z kolei rezygnacja z zakupu czterech quadów na potrzeby Państwowej Straży Rybackiej wynikała z decyzji o nieskładaniu wniosku o dofinansowanie w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027, ze względu na termin rozstrzygnięcia naboru. Dyrektor Wydziału Logistyki i Administracji poinformowała, że termin rozstrzygnięcia naboru to 6 miesięcy od dnia upływu terminu składania wniosków o dofinansowanie, tj. 28 grudnia 2024 r. PSR powziął informację o terminie rozstrzygnięcia naboru w połowie czerwca 2024 r. W związku z powyższym w ocenie PSR w Krakowie do końca 2024 r. nie było możliwe przeprowadzenie stosownej procedury przetargowej wraz z dostawą na planowany zakup sprzętu oraz wykorzystania zabezpieczonych na ten cel środków. Z kolei rezygnacja z zakupu na rzecz Skarbu Państwa udziału 5,19% nieruchomości zlokalizowanej na terenie cmentarza wojennego – cmentarzyska prochów ofiar byłego niemieckiego obozu KL Płaszów⁵⁴ wynikała z braku możliwości zakupu wskazanego udziału z uwagi, że księga wieczysta obejmowała poza działką, w której udział chciał nabyć Skarb Państwa, również inne działki. Natomiast w przypadku zadania *zakup sprzętu teleinformatycznego* z przeznaczeniem dla Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego MUW w Krakowie rezygnacja związana była z koniecznością przeniesienia środków na inne zadanie dotyczące zakupu stacji uzdatniania wody wraz z dodatkowym wyposażeniem, ze względu na zaistniałą jesienią 2024 r. sytuacją powodziową w południowej Polsce oraz zgłaszanymi przypadkami skażenia wodociągów. W związku z powyższym oraz w związku z prowadzonymi na szczeblu ministerialnym pracami uzgodnieniowymi mającymi na celu nowelizację ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym*⁵⁵ podjęto decyzję o wstrzymaniu zakupu sprzętu teleinformatycznego z przeznaczeniem dla WCZK MUW.

(akta kontroli str. 1124-1128, 1134-1154, 1182-1188)

Zobowiązania dysponenta części 85/12 na koniec 2024 r.⁵⁶ wynosiły 92 761 tys. zł i były wyższe o 23 982,1 tys. zł (34,9%) od wysokości zobowiązań na koniec 2023 r. (68 778,9 tys. zł). Ich wzrost wynikał głównie z wyższych o 19 896,5 tys. zł zobowiązań z tytułu kar i odszkodowań na rzecz osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych.

Głównymi pozycjami zobowiązań na koniec 2024 r. były zobowiązania z tytułu kar i odszkodowań na rzecz osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych wynoszące 48 209,1 tys. zł (52% ogółu zobowiązań),

⁵⁴ W toku prowadzonych czynności w ramach postępowania wywłaszczeniowego przez Urząd Miasta Krakowa, część żyjących współwłaścicieli nieruchomości, prawidłowo ujawnionych w księdze wieczystej, wyraziło wolę zbycia swoich udziałów w drodze umowy. W związku z czym Urząd Miasta Krakowa zwrócił się o rozważanie możliwości wykupu przez Wojewodę Małopolskiego wskazanych udziałów w nieruchomości. Po odstąpieniu od zawarcia planowanych umów i rezygnacji z realizacji ww. zadania, MUW zwrócił się z wnioskiem 15 listopada 2024 r. do Urzędu Miasta Krakowa w celu kontynuowania procesu wywłaszczenia całej nieruchomości.

⁵⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 122, ze zm.

⁵⁶ Na podstawie sprawozdania Rb-28 z 24 marca 2025 r. (korekta).

zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wys. 31 084,9 tys. zł (33,5%), zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne w wys. 5 272,7 tys. zł (5,7%).

(akta kontroli str. 686)

Zobowiązania dysponenta trzeciego stopnia na koniec 2024 r.⁵⁷ wynosiły 65 364,9 tys. zł i były wyższe o 20 576,3 tys. zł (45,9%) od wysokości zobowiązań na koniec 2023 r. (44 788,6 tys. zł), co wynikało ze zwiększonej kwoty zasądzonych kar i odszkodowań⁵⁸. Główną pozycją zobowiązań na koniec 2024 r., na łączną kwotę 48 209,1 tys. zł (73,8% ogółu zobowiązań), stanowiły zobowiązania z tytułu kar i odszkodowań na rzecz osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych.

Według stanu na koniec 2024 r. zobowiązania wymagalne w części 85/12 wyniosły 38,7 tys. zł i w całości stanowiły zobowiązania MUW dysponenta trzeciego stopnia. Obejmowały one zobowiązania z tytułu: odsetek (5,6 tys. zł – 14,5%), kar i odszkodowań na rzecz osób fizycznych (23,3 tys. zł – 60,2%) oraz kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (9,8 tys. zł – 25,3%). Nie wystąpiły przypadki niewykazywania zobowiązań wymagalnych w ciągu roku i jednoczesnego wykazania na koniec roku wydatków lub zobowiązań z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań. Przyczyną powstania zobowiązań wymagalnych było wpłynięcie wyroku sądowego do MUW w styczniu 2025 r. oraz uprawomocnienie się wyroków w 2024 r. w terminach skutkujących poniesieniem kosztów postępowania w 2024 r.

W 2024 r. wystąpiły przypadki naliczenia i wypłacenia odsetek od nieterminowych płatności w łącznej wysokości 11,36 zł, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 675-685)

Szczegółową kontrolą wydatków dysponenta trzeciego stopnia objęto wybrane drogą losową⁵⁹ 46 operacji na kwotę 13 467,1 tys. zł. W trakcie badania, w celu całościowej oceny poszczególnych pozycji wydatków, poszerzono próbę o 9 135,4 tys. zł, w tym o 1 641,4 tys. zł środków związanych z realizacją zamówień publicznych objętych szczegółową kontrolą. Ponadto kontrolą objęto wydatki budżetu środków europejskich w wys. 181,6 tys. zł. Łącznie badaniem objęto wydatki MUW w wysokości 22 784,2 tys. zł (z tego 22 602,5 tys. zł z budżetu państwa i 181,6 tys. zł z budżetu środków europejskich). Zbadane wydatki budżetu państwa stanowiły 8,8% zrealizowanych wydatków dysponenta trzeciego stopnia w 2024 r. oraz 32,2% zrealizowanych w 2024 r. wydatków pozapłacowych. W badanej próbie wydatki majątkowe wyniosły 3857,2 tys. zł, a wydatki bieżące jednostek budżetowych 18 745,4 tys. zł.

Kontrola wydatków budżetu państwa o łącznej wartości 22 602,5 tys. zł wykazała prawidłowe ich wykonywanie. Wydatków tych dokonywano zgodnie z planem finansowym jednostki oraz z obowiązującymi przepisami. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Objęte

⁵⁷ Na podstawie sprawozdania Rb-28 z 20 marca 2025 r. (korekta).

⁵⁸ Zobowiązania w §§ 4590 i 4600 wzrosły z 28 312,6 tys. zł na koniec 2023 r. do 48 209,1 tys. zł na koniec 2024 r., tj. o 19 896,5 tys. zł.

⁵⁹ Losowanie przeprowadzono metodą MUS (prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem) na populacji, przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego Pomocnik Kontrolera PK 5.7. Populację wydatków, z której losowana była próba stanowił zbiór dowodów/zapisów o łącznej wartości 70 090,2 tys. zł stanowiących pozapłacowe wydatki bieżące i majątkowe kontrolowanej jednostki, tj. z wyłączeniem wydatków w paragrafach 401-408, 411-414, 418, 420, 444, 471, 474-475, 478-480, 483 i 485 oraz dotacji majątkowych. Ponadto z losowania zostały wyłączone wydatki poniżej 1 tys. zł.

kontrolą wydatki były prawidłowo ujęte w planie finansowym MUW na 2024 r. i były wykonywane w granicach tego planu. Wydatków związanych z realizacją wyroków sądowych dokonywano bez planu finansowego, na podstawie art. 164 ust. 1 *ufp*. Wszystkie skontrolowane wydatki były celowe, tj. służyły osiągnięciu zaplanowanych celów. We wszystkich zbadanych przypadkach przestrzegano terminów płatności. Płatności należności wynikających z wyroków w sprawie powództwa przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie Małopolskiemu były dokonywane w wysokościach wynikających z kwot zasądzonych wyrokami sądowymi, w tym wraz z zasądzonymi odsetkami do dnia zapłaty kwot zasądzonych odszkodowań. Zakupy usług, materiałów i wyposażenia były związane z wykonywanymi przez MUW zadaniami. Nabyte materiały i urządzenia zostały przekazane do użytkowania.

Wykonane wydatki zostały rzetelnie skalkulowane, a ich wysokość wynikała z zawartych uprzednio umów z wykonawcami. W celu uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów przeprowadzano postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie *pzp*, a w przypadku wydatków, do których nie stosuje się *pzp* ze względu na wartość zamówienia, udzielano zamówień na podstawie wewnętrznych uregulowań. Wydatki majątkowe, objęte szczegółowym badaniem, przeznaczone były na właściwe przygotowane zadania, zrealizowane zgodnie z zawartymi umowami, a zakupione środki trwałe zostały niezwłocznie przekazane do użytkowania. Dokumenty źródłowe były sprawdzane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zatwierdzane do zapłaty przez osobę do tego uprawnioną, ujmowane w księgach rachunkowych z zastosowaniem właściwej klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. 370-381, 515-579, 590-619, 1724-1729)

W 2024 r. w MUW zawierane były umowy stanowiące podstawę zlecenia usług doradczych i eksperckich. W okresie od 12 stycznia do 10 grudnia 2024 r. w Urzędzie zawarto ogółem 15 takich umów (w tym dwie umowy zlecenia, trzy umowy o dzieło i 10 umów nienazwanych) z podmiotami zewnętrznymi na łączną kwotę wydatków 334,2 tys. zł (w tym § 4170 – 84,9 tys. zł, § 4300 – 167 tys. zł, § 4380 – 0,4 tys. zł i § 6050 – 81 tys. zł, § 4110 – 0,8 tys. zł). Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zawarł trzy umowy na kwotę ogółem 67,6 tys. zł, Wydział Administracji i Logistyki – cztery na kwotę ogółem 81 tys. zł, Wydział Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego – siedem na kwotę ogółem 179,7 tys. zł i Wydział Organizacji i Kontroli – jedną na kwotę 5,8 tys. zł. Wszystkie te umowy ujęte zostały w rejestrze umów prowadzonym w MUW. Ich przedmiotem była m.in. obsługa prawna; opracowanie dokumentów planistycznych, projektów budowlanych; ekspertyz stanu technicznego obiektów budowlanych, programów konserwatorskich, a także usługi związane z tłumaczeniem z języka migowego.

Udział w wydatkach w 2024 r.⁶⁰ klasyfikowanych w § 4170 wynosił 0,9%, w § 4300 – 1%, w § 4380 – 22%, w § 6050 – 3%, w § 4110 – 0,003% oraz w wydatkach ogółem 0,1%.

(akta kontroli str. 17-21, 721-726, 1724-1729)

W okresie objętym kontrolą co do zasady MUW nie prowadził działalności promocyjno-reklamowej. Po analizie całości realizowanych w 2024 r. działań wyodrębnione zostały wydatki o takim charakterze, związane z:

⁶⁰ Na podstawie danych w Rb-28 sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa (MUW dysponent trzeciego stopnia).

- realizacją filmów informacyjno-edukacyjnych na temat administracji rządowej w województwie, przedstawiających podstawową działalność Wojewody Małopolskiego i MUW;
- promowaniem wydarzenia „piknikUjEmy” w związku z 20-leciem Polski w Unii Europejskiej;
- drukiem symbolicznych „Znaków Dobrej Drogi”, związanych z przekazywaniem informacji o źródle finansowania poszczególnych inwestycji (program rządowy, budżet państwa, rezerwa budżetowa itp.);
- zakupem pluszowych misiów z logo Wojewody Małopolskiego zrealizowanym ze względu na identyfikację Wojewody jako przedstawiciela rządu w terenie podczas wizytacji realizacji inwestycji takich jak budowa i rozbudowa żłobków w ramach programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+”, budowanie pozytywnego wizerunku administracji rządowej w terenie podczas odwiedzin dzieci u Wojewody, Wicewojewodów, wizyt i spotkań Wojewody i jego przedstawicieli m.in. z rodzinami adopcyjnymi;
- zakupem gadżetów promujących projekt nr FAMI.02.01-IZ.00-0001/24 pn. „I 3 – INFRASTRUKTURA, INNOWACJE, INFORMACJA – II etap” w celu rozpropagowania idei FAMI podczas wydarzeń, dni otwartych, spotkań z instytucjami zewnętrznymi;
- promocją programu Senior+.

W 2024 r. wydatki w tym zakresie wyniosły łącznie 211,6 tys. zł⁶¹, podczas gdy w 2023 r. - 323,6 tys. zł (spadek o 112 tys. zł tj. o 34,6%). Wydatki z budżetu państwa na ww. działania stanowiły 0,1% wydatków MUW ogółem w 2024 r.⁶² Taki sam udział w wydatkach ogółem był w 2023 r. Zadania te realizowane były przez Wydział Polityki Społecznej MUW (101,7 tys. zł, tj. 48,1% całości wydatków, Wydział Spraw Cudzoziemców MUW (15 tys. zł, tj. 7,1% całości wydatków) oraz Biuro Wojewody MUW (94,9 tys. zł⁶³, tj. 44,8% całości wydatków).

W MUW nie funkcjonował jeden dokument, w którym zostałyby opisane plany i działania promocyjno-reklamowe na 2024 r. Działania takie nie były podstawową działalnością Urzędu. W Regulaminie Organizacyjnym MUW w Krakowie⁶⁴ żadnej z komórek organizacyjnych nie przypisano wprost zadań związanych z działalnością reklamowo-promocyjną. Podejmowane przez poszczególne wydziały/biura działania w tym zakresie miały charakter doraźny (nie były stałą podstawą funkcjonowania) i wynikały m.in. z realizowanych przez nie programów unijnych, czy też działań informacyjnych w zakresie programów rządowych, czy przyznaných rezerw. W Urzędzie nie obowiązywała odrębna procedura wykorzystywana przy analizie potrzeb przeprowadzenia działań promocyjno-reklamowych i oceny ich efektów. Nie był także prowadzony rejestr takich zadań.

(akta kontroli str. 17-21, 694-720, 727-744, 759-761, 1724-1729)

W wyniku badania wybranych trzech kampanii informacyjnych na łączną kwotę 54 tys. zł⁶⁵ (tj. 25,5% całości) ustalono, że:

⁶¹ W tym: § 4300 – 138,5 tys. zł, § 4210 – 56,7 tys. zł, § 4301 – 11,3 tys. zł, § 4302 – 3,8 tys. zł, § 4520 – 1,3 tys. zł.

⁶² Na podstawie danych w Rb-28 sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu państwa (MUW w Krakowie III stopień) za 2024 r.

⁶³ Wspomagająco, w zakresie zlecenia usług poligraficznych zadanie realizowane było przez Wydział Administracji i Logistyki na kwotę 4,4 tys. zł.

⁶⁴ Zarządzenie nr poz. rej. 980/22 Wojewody Małopolskiego z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie (ze zm.).

⁶⁵ Realizacja filmów informacyjno-edukacyjnych na temat administracji rządowej w województwie, przedstawiających podstawową działalność Wojewody Małopolskiego i Małopolskiego Urzędu

- na etapie planowania wydatków dokonano analizy faktycznych potrzeb i celowości ich poniesienia, dokonano szacowania kosztów, a planowane do realizacji wydatki przyczyniły się do realizacji zadań MUW oraz były zgodne z jej celami;
- na etapie planowania przedsięwzięć objętych kontrolą określono zakładane efekty i cele ich realizacji. Z uwagi na edukacyjny i informacyjny wymiar tych działań nie określono mierzalnych wskaźników rezultatu;
- wybór wykonawców przedsięwzięć został dokonany z zachowaniem właściwego trybu/procedury udzielenia zamówienia publicznego, określonym w wewnętrznych regulacjach MUW (Regulamin udzielania zamówień publicznych⁶⁶);
- podpisane umowy w sprawie realizacji zadań nie określały, jaki efekt miał zostać osiągnięty;
- określone w umowach koszty realizacji zadań zostały rzetelnie skalkulowane i ujęte w planie finansowym MUW;
- dwie umowy (dot. zlecenia realizacji filmów i wykonania usług poligraficznych) zawierały elementy nadzoru ze strony MUW nad ich realizacją, w tym zabezpieczenie przed niewłaściwą realizacją zadania przez wykonawcę, zasady stosowania kar umownych, warunki odstąpienia od umowy. Pozostałe usługi, tj. dostawa pluszowych maskotek i drewnianych ramek, objęte zostały zleceniem (bez zawarcia umowy);
- zadania zostały zrealizowane terminowo i w pełnym zakresie;
- w przypadku dwóch przedsięwzięć określone efekty i cele realizowanych zadań zostały osiągnięte i zostały wykorzystane dla działalności MUW. Ocena efektów realizacji trzeciego z zadań (filmy edukacyjne) możliwa będzie w 2025 r.;
- w MUW nie przeprowadzono ewaluacji efektów przeprowadzonych kampanii/wydatków na działalność informacyjną i edukacyjną. Główną wskazywaną korzyścią z przeprowadzonych działań był wymiar edukacyjny, informacyjny i wizerunkowy Urzędu;
- płatności z tytułu realizacji zleceń wobec wykonawców zostały dokonane zgodnie z zapisami umów.

(akta kontroli str. 727-744, 753-758, 778-779, 801-827, 1724-1729)

Zlecenie usług doradczych i eksperckich w MUW w 2024 r. realizowano na podstawie działu III Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

Poza obowiązującym w MUW regulaminem nie opracowywano i nie wdrożono innych procedur regulujących zasady zlecania usług podmiotom zewnętrznym, z uwagi na fakt, że zlecenie usług podmiotom zewnętrznym stanowiło zamówienie publiczne w rozumieniu *pzp*, a w przypadku zamówień poniżej 130 tys. zł netto kwestie ich zlecania zostały uregulowane w ww. regulaminie. Powyższe znajduje zastosowanie również do zlecania usług doradczych i eksperckich.

Na podstawie Regulaminu organizacyjnego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, prowadzenie Centralnego Rejestru Umów (dalej: *CRU*) znajdowało się w kompetencjach Wydziału Administracji i Logistyki (dalej: *WL*). Kontrola kompletności i rzetelności danych zawartych w *CRU* realizowana była w toku procedury akceptacji danej umowy (weryfikacja pod

Wojewódzkiego w Krakowie, przedsięwzięcia „Znaki Dobrej Drogi” oraz zakup pluszowych misiów z logo Wojewody Małopolskiego.

⁶⁶ Nadany zarządzeniem nr 3/23 Dyrektora Generalnego MUW z dnia 10 lutego 2023 r., zmienionym zarządzeniem nr 17/23 Dyrektora Generalnego MUW z dnia 15 kwietnia 2023 r.

kątem merytorycznym, finansowym i zamówień publicznych). WL na bieżąco weryfikował stan zaangażowanych umów z otrzymanymi dokumentami zarejestrowanymi w CRU.

W 2024 r. w MUW nie prowadzono wyodrębnionego rejestru umów zlecenia i umów o dzieło. Umowy te rejestrowane były w CRU.

(akta kontroli str.745-746, 746-752, 1724-1729)

W wyniku badania wybranych w sposób celowy pięciu umów na łączną kwotę 85 tys. zł⁶⁷ (25,4% całości) ustalono, że:

- na etapie planowania wydatku dokonano analizy faktycznych potrzeb i celowości wydatku, dokonano szacowania kosztów usług doradczych i eksperckich, planowane do realizacji wydatki były niezbędne do realizacji zadań MUW oraz zgodne z jej celami;
- wybór wykonawców usług został dokonany z zachowaniem właściwego trybu/procedury udzielenia zamówienia publicznego, określonym w wewnętrznych regulacjach MUW (Regulamin udzielania zamówień publicznych);
- zadania realizowane w ramach wydatków objętych badaniem częściowo pokrywały się z zadaniami przypisanymi wybranym komórkom organizacyjnym MUW, niemniej jednak pracownicy MUW nie posiadali kompetencji/uprawnień do realizacji przedmiotu zawartych umów;
- określone w umowach koszty realizacji zadania zostały rzetelnie skalkulowane; koszty realizacji zadań zostały ujęte w planie finansowym MUW;
- umowy w sprawie realizacji zadań określały elementy nadzoru ze strony MUW nad ich realizacją, sposób zabezpieczenia przed niewłaściwą realizacją zadania przez jego wykonawcę, w tym zasady stosowania kar umownych oraz określały sposób odstąpienia od umowy;
- po zakończeniu realizacji zadań MUW dokonał odbioru zadań;
- zlecenia zostały zrealizowane zgodnie z umowami, terminowo i w pełnym zakresie;
- określone w umowach efekty i cele realizowanych zadań zostały osiągnięte, a określone w umowach efekty i cele zostały wykorzystane dla działalności MUW;
- płatności z tytułu realizacji zleceń wobec wykonawców zostały dokonane zgodnie z zapisami umów.

(akta kontroli str. 727-740, 762-777, 780-800, 1724-1729)

W ramach badanej próby wydatków MUW kontrolą objęto pięć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego⁶⁸ na łączną kwotę według zawartych

⁶⁷ nr WYD/646/2024/OK z 10 grudnia 2024 r. na opracowanie projektu Uchwały budżetowej Gminy Szczawa na ro 2025 oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej, prowadzenie uzgodnień z RIO (umowa zlecenie); nr WYD/469/2024/WD z 3 czerwca 2024 r. na opracowanie ekspertyzy konstrukcyjnej stanu technicznego zawałonej części kamiennego muru ogrodzenia po zachodniej stronie Cmentarza Wojennego z I Wojny Światowej nr 340 w Woli Nieszkowskiej; nr WYD/254/2024/WD z 21 marca 2024 r. na wykonanie dokumentacji historyczno-odtworzeniowych dla wybranych cmentarzy wojennych z I Wojny Światowej: nr 63 w Pętnej, nr 299 w Lipnicy Murowanej, nr 300 w Rajbrocie, nr 144 w Królowej Polskiej, nr 199 w Tarnowie (umowa o dzieło); nr WYD/607/2024/WD z 25 listopada 2024 r. na opracowanie programów konserwatorskich dla następujących cmentarzy wojennych z okresu I Wojny Światowej: cmentarza wojennego nr 287 w Roztoce, nr 292 w Faściszowej i nr 263 w Zaborowie; nr WYD/616/2024/WL z 27 listopada 2024 r. na opracowanie dokumentacji projektowej obejmującej modernizację części systemu wentylacji i wykonanie systemu klimatyzacji dla potrzeb Sali im. Wiesława Wody w budynku administracyjno – biurowym Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Delegatury w Tarnowie przy al. Solidarności 5-9.

⁶⁸ Doboru do badania próby dokonano w sposób celowy, według osądu kontrolera.

umów 2 193,2 tys. zł (2 253,1 tys. zł po aneksowaniu), w tym: jedno w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 *pzp*, dwa w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 305 pkt 1 *pzp* oraz dwa o wartości poniżej progu stosowania *pzp*, prowadzone na podstawie Regulaminu udzielania zamówień publicznych w MUW. Postępowania te dotyczyły: termomodernizacji stropu nad ostatnią kondygnacją w budynku biurowym MUW przy ul. Basztowej 22 w Krakowie⁶⁹ (1 283 tys. zł brutto), usług ochrony i dozoru oraz utrzymania czystości wewnętrznej i zewnętrznej (części utwardzonej i terenów zielonych) budynków MUW przy ul. Basztowej 22/Worcella 7 w Krakowie⁷⁰ (492,1 tys. zł brutto), usług ochrony i dozoru oraz utrzymania czystości wewnętrznej i zewnętrznej (części utwardzonej i terenów zielonych) budynków Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Przy Rondzie 6 w Krakowie⁷¹ (217,9 tys. zł brutto⁷²), dostawy materiałów biurowych na potrzeby MUW⁷³ (107,5 tys. zł brutto, po aneksowaniu 158,5 tys. zł brutto), usług konserwacji – przeglądów urządzeń i instalacji systemów ochrony MUW Delegatura w Tarnowie i monitorowanie budynku MUW Delegatura w Tarnowie do stanowiska kierowania Komendy Miejskiej PSP⁷⁴ (92,7 tys. zł brutto, po aneksowaniu 101,6 tys. zł brutto). Na realizację umów podpisanych po przeprowadzeniu postępowań w 2024 r. wydatkowano łącznie 2 152,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 33-130, 346-369)

W wyniku szczegółowej analizy trzech zamówień, przeprowadzonych na podstawie *pzp* (jedno w trybie podstawowym oraz dwa w trybie z wolnej ręki), stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z ogólnymi procedurami określonymi w *pzp*. W tym obszarze stwierdzono jednak nieprawidłowości dotyczące nieterminowego zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP) ogłoszenia o wyniku postępowania, nieudostępnienie Specyfikacji Warunków Zamówienia wraz z załącznikami na stronie postępowania od dnia opublikowania ogłoszenia o zamówieniu w BZP oraz zamieszczenia w ogłoszeniu o wyniku postępowania błędnych danych, co szczegółowo przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Pozostałe objęte kontrolą postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono na podstawie regulaminu udzielania zamówień publicznych w MUW. Realizacja badanych zamówień pod kątem przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawcy była zgodna z treścią zawartych umów. Poniesione z tytułu realizacji zamówień wydatki były celowe oraz służyły realizacji zadań jednostki. Działania jednostki były zgodne z art. 44 i 46 *ufp*, *pzp*, aktów wykonawczych do *pzp* i innych ustaw dotyczącymi zamówień publicznych w zakresie odpowiednio planowania, przygotowania i przeprowadzenia postępowania, udzielenia i realizacji zamówienia, w tym zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz obowiązków publikacyjnych i sprawozdawczych. Prawidłowo stosowano zasady zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców,

⁶⁹ Postępowanie nr WL-IV.272.5.2024.

⁷⁰ Postępowanie nr WL-IV.272.33.2024.

⁷¹ Postępowanie nr WL-IV.272.31.2024.

⁷² 31 sierpnia 2024 r. udzielono w trybie z wolnej ręki zamówienia publicznego na świadczenie usług ochrony, dozoru oraz sprzątania budynku przy ul. Przy Rondzie 6 w Krakowie użytkowanym przez MUW oraz Sąd Okręgowy w Krakowie w okresie od 1 września 2024 r. do 31 października 2024 r., za kwotę 217,9 tys. zł obejmującą m.in. wykonanie ww. usług na rzecz Sądu Okręgowego w Krakowie za 76,9 tys. zł. Umowę zawarto na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Dyrektora Sądu Okręgowego w Krakowie. MUW opłacał jedynie faktury w zakresie lokalizacji zajmowanych przez MUW. W pozostałym zakresie faktury były wystawiane na Sąd Okręgowy w Krakowie.

⁷³ Postępowanie nr WL-VII.2600.1.2.2024.

⁷⁴ Postępowanie nr WL-VI.255.5.2023.

przejrzystości i proporcjonalności. Wypełniono obowiązek wynikający z art. 82 *pzp*, polegający na przekazaniu Prezesowi UZP do 1 marca 2025 r. sprawozdania o udzielonych zamówieniach.

(akta kontroli str. 33-309, 322-340, 346-369, 399-401)

Wojewoda Małopolski, realizując obowiązek nadzoru i kontroli nad podległymi jednostkami wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 *ufp*, podejmował działania polegające w szczególności na: przeprowadzaniu okresowych analiz wykonania wydatków (w efekcie blokowano wydatki, dzięki czemu środki budżetowe mogły zostać wykorzystane na inne cele, a także stwierdzone oszczędności wykorzystywano do sfinansowania zobowiązań Skarbu Państwa w trybie art. 164 *ufp*), kierowaniu do podległych jednostek oraz do jst (wykorzystujących dotacje z budżetu państwa) wytycznych w celu zapewnienia prawidłowej realizacji budżetu, przeprowadzaniu zadań audytowych oraz kontroli realizacji wydatków. Na bieżąco analizowano: wnioski o dokonanie zmian w budżecie Wojewody w trybie art. 171 *ufp*, wnioski o uruchomienie środków z rezerw celowych i rezerwy ogólnej budżetu państwa oraz z rezerwy Wojewody, a także decyzje kierowników podległych jednostek w zakresie zmian ich planu finansowego, podejmowanych na podstawie upoważnienia Wojewody. Prowadzono również bieżący nadzór nad przekazywaniem przez podległe i nadzorowane jednostki informacji dotyczących realizowanych zadań budżetowych. W MUW funkcjonowała wewnętrzna procedura kontroli sprawozdań z wykonania budżetu Wojewody. Obowiązki nadzorcze Wojewoda realizował poprzez prowadzenie kontroli⁷⁵, w szczególności w obszarze wydatkowania środków publicznych oraz wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa. W 2024 r. służby Wojewody przeprowadziły 95 kontroli dotyczących dotacji udzielonych z budżetu państwa, w ramach których stwierdzono pięć przypadków wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem oraz sześć przypadków pobrania dotacji nienależnie lub w nadmiernej wysokości. W ich wyniku dokonano zwrotu dotacji w łącznej wysokości 192,5 tys. zł. Ponadto przeprowadzono 365 kontroli w innym zakresie. W przypadku 161 z nich stwierdzono nieprawidłowości (w wyniku dziewięciu kontroli wymiar finansowy stwierdzonych nieprawidłowości wyniósł 6,2 tys. zł).

W 2024 r. w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie realizowano trzy zadania audytowe zapewniające, z których jedno dotyczące *bezpieczeństwa systemów informatycznych koordynacja działalności oraz obsługa administracyjno-techniczna*, z uwagi na kontrolę MSWiA prowadzoną w audytowanej komórce, zakończone zostanie w 2025 r. Pozostałe dwa zadania zapewniające, zakończone w 2024 r., dotyczyły oceny funkcjonowania Kuratorium Oświaty w Krakowie oraz funkcjonowania kluczowych elementów kontroli zarządczej w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie. W ich wyniku sformułowano łącznie 60 zaleceń. Ponadto w 2024 r. przeprowadzono również 11 czynności doradczych oraz 10 czynności monitorujących/sprawdzających.

dotyczące oceny funkcjonowania Kuratorium Oświaty w Krakowie,

(akta kontroli str. 1288-1380, 1420-1434, 1724-1729, 1740-1741)

⁷⁵ Zagadnienia związane z nadzorem nad działalnością domów pomocy społecznej były przedmiotem kontroli NIK pn. *Finansowanie działalności domów pomocy społecznej* (D/24/514), przeprowadzonej w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie (wystąpienie pokontrolne nr LKR.411.5.3.2024).

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wojewoda Małopolski wydał dwie decyzje dotyczące zablokowania tych samych planowanych wydatków w wysokości 39,2 tys. zł w rozdziale 70005 § 2110 (w tym w działaniu 4.4.1.3 – 35,1 tys. zł oraz w działaniu 4.5.1.2 – 4,1 tys. zł), co było działaniem nierzetelnym.

WS MUW przekazał do WF MUW dwa wnioski o dokonanie blokady planowanych wydatków każdorazowo w wysokości 39,2 tys. zł, tj. 10 i 23 grudnia 2024 r.⁷⁶ Dotyczyło to środków niewykorzystanych przez Miasto Tarnów w ramach przekazanej dotacji celowej. Na tej podstawie Wojewoda Małopolski wydał dwie decyzje z 13 i 30 grudnia 2024 r.⁷⁷, blokując w konsekwencji te same środki.

Zastępca Dyrektora WS MUW oświadczył, że dwukrotne przekazanie wniosku o dokonanie blokady środków w części dotyczącej Miasta Tarnowa w wysokości 39,2 tys. zł do WF MUW (tj. pismami z 10 i 23 grudnia 2024 r.) było wynikiem omyłki pisarskiej spowodowanej wielokrotną edycją tekstu.

Dyrektor WF MUW wyjaśniła natomiast, że powodem dwukrotnego zablokowania tych samych środków były skierowane wnioski w tej sprawie przez wydział merytoryczny, niezidentyfikowanie przez pracownika WF MUW, realizującego w zastępstwie sprawy dotyczące gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, że przedmiotowe środki były już przedmiotem blokady dokonanej 13 grudnia 2024 r. oraz spiętrzenie prac związanych z zamykaniem roku budżetowego. Dyrektor wyjaśniła dodatkowo, że dokonana omyłkowo dwukrotna blokada tej samej kwoty nie miała wpływu na prawidłowe wykonanie budżetu Wojewody Małopolskiego, nie wywołała żadnych skutków, w tym finansowych.

(akta kontroli str. 850-864, 1073-1074, 1724-1729)

2. W MUW nie weryfikowano czy przekazywane w 2025 r., poprzez aplikację CAS, rozliczenia dotacji celowych za okres od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r., o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o *bonie energetycznym*, zostały podpisane przez osoby do tego uprawnione, co było postępowaniem nierzetelnym. W przypadku czterech z pięciu rozliczeń, objętych szczegółowym badaniem (gminy: Dąbrowa Tarnowska, Lisia Góra, Bukowina Tatrzańska oraz Bolesław (pow. olkuski), rozliczenia zostały podpisane przez pracowników gminnych ośrodków pomocy społecznej, którzy na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy o *bonie energetycznym* mogli być upoważnieni jedynie do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty bonu energetycznego. Urząd nie wzywał do dokonania korekty w postaci podpisania rozliczeń przez osoby do tego uprawnione.

(akta kontroli str. 1569-1602)

Z-ca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wyjaśnił, że celem usprawnienia przepływu dużej liczby danych i informacji pomiędzy Wojewodą Małopolskim a samorządami do zbierania danych (zapotrzebowań, monitoringów, rozliczeń) używana jest Centralna Aplikacja Statystyczna (CAS), do której każda gmina posiada swój indywidualny login. Wskazał, że w zakresie bonu energetycznego kierowano do wójtów/burmistrzów/prezydentów miast pisma informujące o sposobie realizacji zadania, np. pismo z 14 czerwca 2024 r., wskazujące m.in. iż *Wójt, burmistrz lub prezydent miasta w terminie do dnia 31 stycznia 2025 r. przedstawia wojewodzie*

⁷⁶ Znak pisma odpowiednio: WS-I.3111.47.2024.AJ i WS-I.3111.47.2024.AJ_NR 5.

⁷⁷ Nr decyzji odpowiednio: nr 85/12.4143.12.57.2024.BD i nr 85/12.4143.12.119.2024.BD.

rozliczenie dotacji celowej, czy pismo z 17 stycznia 2025 r. informujące o opublikowaniu w CAS formularza *Bon energetyczny – ROZLICZENIE 2024*. Podkreślił, że zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁷⁸, gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Wyjaśnił, że w związku z tym, że adresatami pism byli Prezydenci Miast, Burmistrzowie Miast i Gmin oraz Wójtowie Gmin, przekazane przez gminę w CAS podpisanego sprawozdania traktowane było jako złożone zgodnie z obowiązującymi przepisami przez osoby posiadające stosowne upoważnienie organu, który reprezentują. Oprócz ww. pism kierowane były do Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów Miast również pisma dotyczące wszystkich zadań realizowanych przez Wydział Polityki Społecznej, w tym w zakresie bonu energetycznego, w których zwracano uwagę, że osoba podpisująca w CAS rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym winna podpisać osoba upoważniona. (...) Stąd, skoro pisma były kierowane do Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów Miast z informacją o obowiązku ich podpisania podpisem elektronicznym, to Prezydencji Miast, Burmistrzowie Miast i Gmin oraz Wójtowie Gmin decydowali, czy zrobić to osobiście, czy też na gruncie obowiązujących przepisów mogą i upoważniają do tego inną osobę działającą w ich imieniu. Ponadto Z-ca Dyrektora Wydziału poinformował, że Wydział Polityki Społecznej weryfikował, czy przekazane przez gminy w CAS sprawozdania zostały złożone w terminie oraz czy zostały opatrzone podpisem elektronicznym. Gmina realizując zadania jest zobowiązana działać w granicach i na podstawie przepisów prawa. Wojewoda Małopolski nie ma podstaw prawnych do kwestionowania wydawanych przez inny organ upoważnień do działania w jego imieniu. Kwestia weryfikacji, czy osoba podpisująca zapotrzebowanie, czy też rozliczenie dotacji w imieniu organu, ma stosowne upoważnienie i działa w granicach tego upoważnienia, należy do organu, który go wydał, a nie Wojewody Małopolskiego. Dodatkowo w uzupełnieniu wyjaśnień Z-ca Dyrektora Wydziału przedstawił stanowisko na temat charakteru prawnego czynności przedstawienia rozliczenia dotacji. Wskazał, że działanie to ma charakter czynności materialno-technicznej, które wykonywane są co do zasady przez pracowników urzędu. Dodał, że złożenie rozliczenia wymaga reprezentowania urzędu na zewnątrz, w szczególności podpisywania pism. W odróżnieniu od podpisywania umów lub wydawania decyzji, ww. reprezentacja nie jest czynnością prawną, gdyż nie kształtuje stosunków prawnych. Zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym organizację i zasady funkcjonowania urzędu gminy określa regulamin organizacyjny, nadany przez wójta w drodze zarządzenia. Tak więc pracownik Urzędu składający rozliczenie w imieniu wójta powinien być do tego upoważniony w regulaminie organizacyjnym.

(akta kontroli str. 1603-1660)

NIK zwraca uwagę, że na gruncie obowiązujących przepisów brak jest podstawy prawnej do udzielenia przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta upoważnienia pracownikom GOPS do przedstawienia (podpisania) rozliczenia dotacji celowej na finansowanie bonu energetycznego. Zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy o bonie energetycznym, wójt/burmistrz/prezydent miasta może upoważnić pracowników GOPS jedynie do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty bonu energetycznego. W zakresie tym nie mieści się zatem rozliczenie dotacji, o którym mowa w art. 6 ust. 2 przywołanej ustawy. Brak również podstawy do udzielenia takiego upoważnienia w innych przepisach prawa np. w ustawie z dnia

⁷⁸ Dz. U. z 2024 r., poz. 1465, ze zm.

12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷⁹, czy też w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁸⁰.

3. Dwa wydatki w łącznej wysokości 3,2 tys. zł nie zostały dokonane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, co było niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 *ufp*. Dotyczyło to:
- zapłaty w 2021 r. miesięcznej wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej: PFRON) za marzec 2021 r. w błędnej wysokości (dokonano błędnego potrącenia kwoty 2,8 tys. zł od kwoty deklaracji za marzec 2021 r., którą to kwotę zapłacono 12 stycznia 2022 r., po wezwaniu PFRON z 31 grudnia 2021 r. Termin uiszczenia wpłaty na PFRON, na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁸¹, upływał 20 kwietnia 2021 r. Odsetki w wys. 7 zł zapłacono 31 października 2024 r.;
 - nieterminowej zapłaty w 2024 r. należności na rzecz Gminy Miejskiej Kraków z tytułu opłaty rocznej za nieruchomości oddane w użytkowanie wieczyste po udzielonej bonifikacie. Zapłaty dokonano 6 maja 2024 r., podczas gdy bonifikata od opłat rocznych została udzielona uchwałą Rady Miasta Krakowa nr CXXXI/3708/24 z 3 kwietnia 2024 r., tj. podjętej już po upływie terminu na wniesienie opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego. Natomiast już 28 lutego 2024 r. Prezydent Miasta Krakowa poinformował Wojewodę, że wniosek Wojewody o udzielenie 99% bonifikaty od opłaty rocznej za 2024 r. skierowany zostanie pod obrady Rady Miasta Krakowa. Termin wniesienia opłaty, na podstawie art. 71 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁸², upływał 31 marca 2024 r. Odsetki w wys. 0,25 zł zapłacono 21 listopada 2024 r., a ponadto na odsetki została zaliczona część (4,11 zł) z wpłat z tytułu opłaty rocznej, dokonanych przez MUW w dniu 6 maja 2024 r.

W konsekwencji MUW zapłacił w 2024 r. odsetki w łącznej wysokości 11,36 zł.

(akta kontroli str. 1082-1121)

Główna Księgowa MUW wyjaśniła, że zapłata w nieprawidłowej wysokości na rzecz PFRON nastąpiła w wyniku błędu pracownika, zaś nieterminowa zapłata na rzecz Gminy Miejskiej Kraków z powodu późnego otrzymania dokumentów dot. bonifikaty od Urzędu Miasta Krakowa. MUW został poinformowany o wysokości odsetek w wezwaniu z 25 października 2024 r. do zapłaty odsetek otrzymanym od PFRON oraz w potwierdzeniach sald z 12 listopada 2024 r. otrzymanych od UMK 19 listopada 2024 r.

(akta kontroli str. 1122-1123)

Zapłacone odsetki w wys. 11,36 zł zostały zwrócone na rachunek MUW przez pracownika – Głównego Księgowego MUW 4 i 21 listopada 2024 r.

(akta kontroli str. 677-678)

4. W dwóch postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego (na pięć badanych), prowadzonych w trybie z wolnej ręki nr WL-IV.272.31.2024 i nr WL-IV.272.33.2024 na świadczenie usług ochrony, dozoru, monitoringu CCTV budynków oraz utrzymania czystości wewnętrznej i zewnętrznej budynków MUW, ogłoszenia o wyniku postępowania nie zostały

⁷⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, ze zm., dalej: *ustawa o pomocy społecznej*.

⁸⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm., dalej: *ustawa o samorządzie gminnym*.

⁸¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 44, ze zm.

⁸² Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm.

zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w wymaganym terminie, co było niezgodne z art. 309 ust. 1 *pzp*. Stosownie do tego uregulowania zamawiający zobowiązany jest zamieścić w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wyniku postępowania nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, tj. zawarcia umowy. Ogłoszenia o wyniku postępowania zostały opublikowane 18 listopada 2024 r., podczas gdy umowy w sprawie zamówienia publicznego zawarto 31 sierpnia 2024 r. Opóźnienie wynosiło 49 dni.

(akta kontroli str. 46-130)

Kierownik Oddziału Administrowania Nieruchomościami (Przewodnicząca komisji przetargowych w obydwu postępowaniach) wyjaśniła, że w związku z kilkoma równoległe prowadzonymi postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego, pracownik Oddziału Zamówień Publicznych nie sporządził i nie przekazał do BZP w wymaganym terminie ogłoszeń o wyniku postępowania. Wskazała także, że uchybienie terminowi nie pociągnęło za sobą negatywnych skutków dla wyboru wykonawcy, nie wpłynęło na wybór wykonawcy i nie naruszyło zasad uczciwej konkurencji.

(akta kontroli str. 131-132)

5. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nr WL-IV.272.5.2024, prowadzonym w trybie podstawowym, na termomodernizację stropu nad ostatnią kondygnacją w budynku biurowym Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie przy ul. Basztowej 22, nie udostępniono Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ) wraz z załącznikami na stronie postępowania od dnia opublikowania ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych. SWZ wraz z załącznikami została udostępniona na stronie internetowej⁸³ postępowania od 18 marca 2024 r., podczas gdy ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w BZP 15 marca 2024 r. Stanowiło to naruszenie art. 280 ust. 1 pkt 1 *pzp*.

(akta kontroli str. 150-189, 346-352)

W odpowiedzi na pytanie o przyczynę nieprawidłowości skierowane do I Zastępcy Dyrektora Wydziału Administracji i Logistyki, Dyrektor Wydziału Administracji i Logistyki nie wskazała jej przyczyny, natomiast potwierdziła, że zamieszczenie SWZ nastąpiło z opóźnieniem, oraz podkreśliła, że pomimo tego oferenci dysponowali wymaganym przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych terminem na zapoznanie się z wymaganiami zamówienia i złożenie oferty.

(akta kontroli str. 322, 327-328)

6. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym nr WL-IV.272.5.2024 na termomodernizację stropu nad ostatnią kondygnacją w budynku biurowym Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie przy ul. Basztowej 22 ogłoszenie o wyniku postępowania nie zostało sporządzone rzetelnie. Zamieszczona w ogłoszeniu o wyniku postępowania informacja o liczbie ofert zawierających rażąco niską cenę lub koszt nie odpowiadała stanowi faktycznemu. W ogłoszeniu podano, że liczba takich ofert wynosiła 0, podczas gdy jedną ofertę (nr 3) odrzucono m.in. z powodu rażąco niskiej ceny, tj. na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 *pzp*.

(akta kontroli str. 151-161, 199-217, 251-261, 346-352)

⁸³ <https://ezamowienia.gov.pl/mp-client/search/list/ocds-148610-87910453-d7be-11ee-8305-7e4937eb936d>

Dyrektor Wydziału Administracji i Logistyki wyjaśniła, że nastąpiło to w wyniku niedopatrzenia.

(akta kontroli str. 323, 330)

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Plan wydatków budżetu środków europejskich na 2024 r. w części 85/12 ustalono w kwocie 39 816 tys. zł. W trakcie roku plan wydatków budżetu środków europejskich zwiększono jednokrotnie⁸⁴ o 5,6 tys. zł środkami z rezerwy celowej poz. 99 *Finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich*. Po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu planu wydatków wprowadzono odpowiednią zmianę w planie wydatków budżetu Wojewody na 2024 r. Środki z rezerwy były przeznaczone na uzupełnienie wynagrodzenia pracownika MUW w Krakowie w związku z realizacją projektu *Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej* w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 w związku ze średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalonym w ustawie budżetowej na 2024 r. Środki na wynagrodzenia Wojewoda Małopolski zaplanował w wysokości nie uwzględniającej wskaźnika wzrostu wynagrodzeń na podstawie pisma Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej otrzymanego 14 lipca 2023 r., zgodnie z którym wynagrodzenia na 2024 r. należało zaplanować na poziomie 2023 r. i nie należało planować podwyżek wynikających ze wskaźnika wzrostu wynagrodzeń, gdyż środki te miały zostać zaplanowane samodzielnie przez MFIPR dla wszystkich dysponentów na dalszym etapie prac⁸⁵.

(akta kontroli str. 644-652, 668-671, 687-689)

Plan po zmianach budżetu środków europejskich wyniósł 39 821,6 tys. zł i obejmował wydatki na realizację następujących zadań:

- 39 470 tys. zł na współfinansowanie wydatków przeznaczonych na tworzenie nowych miejsc opieki realizowanych w ramach programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029 w części finansowanej z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 dla jednostek realizujących (39 170 tys. zł) oraz sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników MUW zaangażowanych w realizację projektu pn. *Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Maluch+ 2022-2029* (300 tys. zł),
- 156,6 tys. zł na realizację przez MUW projektu pn. *Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej* w ramach FERS 2021-2027,
- 122 tys. zł na realizację przez MUW zadania pn. *Rozwój infrastruktury łączności i jednostek systemu PRM w województwie małopolskim wraz z modernizacją i doposażeniem dyspozytorni medycznej w Krakowie* w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS) 2021-2027,
- 73 tys. zł na zakup czterech quadów na potrzeby Państwowej Straży Rybackiej w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027.

(akta kontroli str. 620-622, 644-646, 687-689)

⁸⁴ Decyzją Ministra Finansów nr IP11.972.58.2024.GJE z 26 kwietnia 2024 r.

⁸⁵ Pismem z 19 lutego 2024 r. MFIPR poinformował, że w związku z wejściem w życie ustawy budżetowej na 2024 r. przewidziano wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej o 20%, z czego podwyżka 12,3% została ujęta w planie dysponenta, a pozostałe 7,7% w rezerwach celowych.

W 2024 r. z budżetu środków europejskich w części 85/12 wydatkowano łącznie 28 633,6 tys. zł (71,9% planu). Środki te dotyczyły projektów realizowanych w ramach FERS (pn. *Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej* oraz Program Maluch+). Niewykorzystane środki w wysokości 11 188 tys. zł dotyczyły przede wszystkim planowanych wydatków na *utworzenie nowych miejsc opieki realizowanych w ramach programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029* (10 954 tys. zł) oraz dwóch projektów, które nie zostały zrealizowane (195 tys. zł), tj.: *Rozwój infrastruktury łączności i jednostek systemu PRM* oraz zakup czterech quadów na potrzeby PSR. Niezrealizowanie zakupu czterech quadów wynikało z rezygnacji PSR ze składania wniosku o dofinansowanie w programie Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 z uwagi na 6-miesięczny termin rozstrzygnięcia naboru, uniemożliwiający przeprowadzenie procedury przetargowej wraz z dostawą na planowany zakup sprzętu oraz wykorzystania do końca 2024 r. zabezpieczonych na ten cel środków. Z kolei brak realizacji zadania pn. *Rozwój infrastruktury łączności i jednostek systemu PRM w województwie małopolskim wraz z modernizacją i doposażeniem dyspozytorni medycznej w Krakowie* wynikał z przesunięcia terminu rozpoczęcia realizacji projektu z 2024 r. na 2025 r., w związku z informacją otrzymaną od Ministerstwa Zdrowia o możliwości złożenia wniosku o dofinansowanie, koniecznością opracowania dokumentacji projektowej oraz uzgodnień z podmiotami zewnętrznymi. Całość środków zaplanowanych na ww. dwa projekty została zablokowana na podstawie decyzji Wojewody z 26 lipca oraz z 8 sierpnia 2024 r.

(akta kontroli str. 630-636, 687-689)

Wojewoda Małopolski w 2024 r. dokonał czterech blokad planowanych wydatków budżetu środków europejskich na łączną kwotę 11 114,3 tys. zł. Najwyższa zablokowana kwota (10 886,1 tys. zł) dotyczyła środków przeznaczonych na realizację programu Maluch+ i związana była z dokonywanymi zmianami harmonogramów zapotrzebowania na środki finansowe, składanymi wnioskami o wypłaty środków w niższej wysokości niż pierwotnie planowano, jak również rezygnacją, odstąpieniem i brakiem zawarcia umów.

(akta kontroli str. 637-643, 653-667, 687-689)

Spośród zadań, które były finansowane ze środków z budżetu Unii Europejskiej, w MUW wydatkowano środki w wysokości 417,7 tys. zł (64,1% planu po zmianach) na realizację:

- projektu *Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej* w ramach programu FERS na wynagrodzenia dla osób zaangażowanych w jego realizację w wysokości 120,3 tys. zł, tj. 76,8% planu po zmianach. Niewydatkowanie w pełnej wysokości środków wynikało z braku stanowiska instytucji pośredniczącej w zakresie możliwości wykorzystania środków na sfinansowanie wynagrodzeń/nagród/dodatków dla osób zaangażowanych w realizację projektu ponad miesięczny limit wskazany w dokumentacji projektu oraz w związku z odstąpieniem firmy szkoleniowej od realizacji zaplanowanego szkolenia w ramach projektu. Decyzją Wojewody Małopolskiego z 17 grudnia 2024 r. dokonano blokady planowanych wydatków na kwotę 33,2 tys. zł;
- projektu *System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (Maluch+)* w ramach FERS, na sfinansowanie wynagrodzeń osób zaangażowanych w jego obsługę w wysokości 297,4 tys. zł, tj. 99,1% planu po zmianach.

(akta kontroli str. 585-589, 637-643, 656-667, 687-689)

W wyniku badania próby wydatków budżetu środków europejskich⁸⁶ stwierdzono, że wydatki te zostały zrealizowane zgodnie z decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej o dofinansowaniu projektu niekonkurencyjnego pt. *Opieka nad dziećmi do lat 3 - program Maluch+*, na podstawie której MUW realizował wydatki w ramach projektu. Dokonywane wydatki obejmowały wynagrodzenia pracowników obsługujących program. Zostały one dokonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym, były zgodne z kategoriami wydatków wynikającymi z postanowień decyzji, zostały poniesione w okresie kwalifikowalności, zostały należycie udokumentowane oraz dokonane bez opóźnień.

(akta kontroli str. 590-619)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2024 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Objęte kontrolą wydatki zrealizowano prawidłowo, zapewniając osiągnięcie planowanych efektów rzeczowych. Dotacje celowe były wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, rzetelnie i terminowo rozliczone. Skontrolowane wydatki dysponenta trzeciego stopnia zostały poniesione z zachowaniem obowiązujących zasad gospodarowania środkami publicznymi. Stwierdzone nieprawidłowości, ze względu na ich charakter, nie miały wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 85/12 i sprawozdań jednostkowych MUW:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/12 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, z wyjątkiem danych wykazanych w sprawozdaniu jednostkowym Rb-Z dysponenta trzeciego stopnia

⁸⁶ 5 operacji o najwyższej wartości z konta 227 – *Rozliczenie wydatków budżetu środków europejskich* na łączną kwotę 181,6 tys. zł.

wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r.⁸⁷, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 870-1023)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Sprawozdanie jednostkowe Rb-Z dysponenta trzeciego stopnia wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r. zostało sporządzone niezgodnie z wymogami określonymi w § 1 ust. 1 i 5 i § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika 8 do rozporządzenia *w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych* w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010 r. *w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu skarbu państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji*⁸⁸, z uwagi na ujęcie w nim odsetek w wysokości 5,6 tys. zł od zobowiązań wymagalnych. Na podstawie ww. przepisów rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych w części A sprawozdania Rb-Z należało wykazać wartość nominalną zobowiązań określoną wg rozporządzenia wydanego na podstawie art. 73 ust. 5 *ufp*, natomiast kategoria zobowiązań wymagalnych nie obejmowała odsetek za opóźnienie od wymagalnych zobowiązań. Na podstawie § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010 r. *w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do państwowego długu publicznego, długu skarbu państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji*, wydanego na podstawie art. 73 ust. 5 *ufp*, wartość wymagalnych zobowiązań obejmuje kwotę zobowiązań, których termin płatności minął, z wyłączeniem odsetek. W sprawozdaniu wykazano zobowiązania wymagalne (z tytułu wyroków sądowych) w wys. 38,7 tys. zł (po korekcie z 27 lutego 2025 r. – 112 tys. zł⁸⁹), tj. obejmującej kwotę zasądzonych i niezapłaconych odszkodowań (33,1 tys. zł, po korekcie z 27 lutego 2025 r. – 106,4 tys. zł) wraz z kwotą zasądzonych odsetek w wys. 5,6 tys. zł.

Stosownie do art. 359 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁹⁰, odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu.

(akta kontroli str. 402-485, 489-514)

W odpowiedzi na pytanie kontrolera o przyczyny wykazania w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań wymagalnych z tytułu wyroków sądowych wraz z odsetkami, Dyrektor Wydziału Administracji i Logistyki MUW wskazała, że w trakcie przygotowania jest korekta sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2024 r., w której zostaną uwzględnione zobowiązania wymagalne z wyłączeniem odsetek. Nie wskazała natomiast przyczyn wykazania w ww. sprawozdaniu zobowiązań wymagalnych z tytułu wyroków sądowych wraz z odsetkami.

(akta kontroli str. 486-488)

⁸⁷ Sprawozdanie z 6 lutego 2025 r. (przed korektami).

⁸⁸ Dz. U. Nr 57 poz. 366.

⁸⁹ W korekcie ujęto orzeczenie Komisji Regulacyjnej ds. Gmin Wyznaniowych Żydowskich z 19 listopada 2024 r.

⁹⁰ Dz. U. z 2024 r., poz. 1061, ze zm.

W dniu 12 marca 2025 r., tj. w trakcie kontroli, została sporządzona korekta sprawozdania Rb-Z, w której prawidłowo wykazano zobowiązania wymagalne z tytułu wyroków sądowych bez odsetek, tj. w wysokości 33,1 tys. zł⁹¹.

(akta kontroli str. 580-583)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie łączne sprawozdania za 2024 r. sporządzone przez dysponenta części oraz jednostkowe sprawozdania sporządzone przez kontrolowaną jednostkę, z wyjątkiem kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań (Rb-Z), które opiniuje negatywnie. W sprawozdaniu tym wykazano odsetki zasądzone wyrokami sądowymi w łącznej wysokości 5,6 tys. zł, czym zawyżono kwotę wykazanych zobowiązań o 14,5%. W trakcie kontroli NIK dokonano korekty sprawozdania. Sprawozdania zawierały faktyczny stan dochodów, wydatków i zobowiązań 2024 r. oraz zostały sporządzone terminowo. Dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych MUW wynikały z ewidencji księgowej. Sprawozdania łączne sporządzono na podstawie sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów oraz sprawozdań własnych.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli dostrzega potrzebę zwrócenia uwagi pracownikom na większą dbałość w zakresie wykonywania obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych w obszarze zamówień publicznych.

Wnioski Zapewnienie weryfikacji danych wykazywanych w sprawozdaniach Rb-Z pod kątem ujmowania w nich wartości nominalnych zobowiązań, tj. z wyłączeniem odsetek.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁹² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

⁹¹ Jednocześnie ze sprawozdania usunięto zobowiązanie w wys. 73,3 tys. zł wynikające z orzeczenia Komisji Regulacyjnej ds. Gmin Wyznaniowych Żydowskich, wprowadzone do sprawozdania korektą z 27 lutego 2025 r., które zostało uznane po ponownie przeprowadzonej analizie za zobowiązanie niewymagalne na 31 grudnia 2024 r.

⁹² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego na adres do doręczeń elektronicznych NIK. W przypadku zaś doręczania przesyłki listowej z zastrzeżeniami przez operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 14 kwietnia 2025 r.

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli
w Krakowie

Janusz Klimek
/podpisano elektronicznie/

Kontrolerzy

Andrzej Salwiński

główny specjalista kontroli
państwowej
/podpisano elektronicznie/

Aleksander Podsiadło

specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

Justyna Halberda-Wilk

specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

Dominika Stępień

główny specjalista kontroli
państwowej
/podpisano elektronicznie/

Paweł Potoczek

starszy inspektor kontroli
państwowej
/podpisano elektronicznie/

Małgorzata Potok

starszy inspektor kontroli
państwowej
/podpisano elektronicznie/

Paweł Wójcik

starszy inspektor kontroli
państwowej
/podpisano elektronicznie/